

**2016 Yılı Sonrası Kamu Görevlileri
Tarafından Yasadışı Alıkonulma
İddialarına İlişkin İnceleme ve
Araştırma Raporu**

**2016 Yılı Sonrası Kamu Görevlileri Tarafından Yasadışı Alıkonulma İddialarına İlişkin
İnceleme ve Araştırma Raporu**

Yayın Tarihi: 20.06.2019

Hak İnisiatifi Derneği

Adres: Necatibey Cad. 19/28. 50. Yıl İşhanı, Kızılay/ANKARA

İçindekiler

İçindekiler	1
Özet	2
Summary	3
Giriş.....	4
A. 2019 Yılı'nın Şubat Ayı Öncesine İlişkin İddialar	6
B. 2019 Yılı'nın Şubat Ayının Sonrasına İlişkin İddialar	22
1. Gökhan Türkmen – 7 Şubat 2019	22
2. Yasin Ugan – 12 Şubat 2019	23
3. Özgür Kaya – 12 Şubat 2019.....	24
4. Erkan Irmak – 16 Şubat 2019.....	26
5. Mustafa Yılmaz – 18 Şubat 2019	27
6. Salim Zeybek – 20 Şubat 2019.....	29
Sonuç ve Değerlendirme	36

Özet

2016 yılından itibaren çeşitli kişilerin kendisini kamu görevlisi olarak tanıtan kişiler tarafından yasadışı bir şekilde alıkonulduğuna ilişkin iddialar Türkiye kamuoyunun gündemine taşınmaktadır. İşbu raporda bu iddialar inceleme konusu yapılmaktadır. Derneğimiz tarafından bu iddiaların incelenmesinde (1) yakınlarının yasadışı bir şekilde alıkonulduğunu iddia eden kişilerle yapılan derinlemesine mülakatlar, (2) konu hakkında meclise verilmiş olan soru önergeleri, (3) konuyla ilgili dava dosyalarına sunulan iddialar ve (4) açık internet kaynaklarından yararlanılmıştır.

Rapor kapsamında ulaşılan bulgular çerçevesinde 2019 yılının Şubat ayından önce toplamda 22 kişinin yasadışı bir şekilde alıkonulduğuna ilişkin iddiaların mevcut olduğu anlaşılmıştır. Alıkonulduğu iddia edilen kişilerden Mustafa Özgür Gültekin, Zabit Kişi ve Ayten Öztürk'ün alıkonuldukları süre zarfında kendilerine işkence edildiğine ilişkin, çeşitli yargısal süreçlere yansıyan, kapsamlı ve detaylı anlatıları bulunmaktadır. 2019 yılının Şubat ayından önce yasadışı şekilde alıkonulduğu iddia edilen bu kişilerden birçoğunun güncel durumları hakkında kapsamlı ve doyurucu bilgilere ulaşmak mümkün olmamıştır.

2019 yılının Şubat ayı içerisinde toplam altı kişinin yasadışı bir şekilde alıkonulduğu iddia edilmektedir. Derneğimiz tarafından bu kişilerden dördünün (Yasin Ugan, Özgür Kaya, Mustafa Yılmaz ve Salim Zeybek) birinci dereceden yakınlarıyla, Erkan Irmak'ın eşi Nilüfer Irmak'ın avukatıyla derinlemesine mülakat gerçekleştirilmiştir. Yasin Ugan ve Özgür Kaya'nın sivil giyimli kişiler tarafından herkesin gözü önünde gerçekleştirilen bir operasyonla bulundukları evden, Mustafa Yılmaz'ın işe gitmek üzere yola çıktığı sırada birkaç kişilik bir ekip tarafından evinin önündeyken alıkonuldukları iddia edilmektedir. Salim Zeybek'in eşi Fatma Betül Zeybek ise, eşinin, kendisi ve çocuklarının da yer aldığı bir aracın içindeyken yaşanan bir kovalamacanın ardından silahlı kişiler tarafından alıkonulduğunu, aynı kişilerin kendisini Ankara'daki evine kadar ulaştırdığını ifade etmektedir.

Konunun niteliği gereği kesin sonuçlara ulaşmak mümkün görünmemektedir. Fakat gerek kamuoyunda yer alan bilgilerin gerek de derneğimizle mülakat yapan kişilerin anlatımlarının yeterince detaylı, kapsamlı ve hem kendi içinde hem de diğer anlatılarla tutarlılık içinde olduğu görüldüğünden, konunun kamu otoritesi tarafından araştırılmasının yadsınamaz bir gereklilik olduğu değerlendirilmektedir. Bu çerçevede, kamu otoritesini söz konusu iddiaların araştırılması, kamuoyunun bu iddialar hakkında bilgilendirilmesi, iddialarının doğruluğunun anlaşılması halinde yaşanan ihlallerin ivedilikle giderilmesi ve faillerin cezalandırılması için harekete geçmeye çağırıyoruz.

Anahtar Kelimeler: Kişi özgürlüğü ve güvenliği, kişiyi hürriyetinden yoksun kılma suçu, yasadışı alıkoyma, işkence

Summary

Since 2016, allegations are brought to the attention of the people of Turkey that of various people detained illegally by people who introduce themselves as public servants. These claims are subject to review in this report. In the examination of these allegations by our association, (1) in-depth interviews with people who claim that their relatives are illegally detained, (2) questions submitted to parliament on the matter, (3) claims submitted to the related case files and (4) open internet resources were used.

Within the framework of the findings reached within the scope of the report, it was understood that there were allegations that a total of 22 people were detained illegally before February 2019. The alleged detainees, Mustafa Özgür Gültekin, Zabit Kişi, and Ayten Öztürk, have comprehensive and detailed statements which are mentioned in various judicial processes, about tortured them during their detention. It was not possible to obtain comprehensive and satisfactory information on the current situation of many of the people who were allegedly detained before February 2019.

In February 2019, a total of six people were allegedly detained illegally. In-depth interview was conducted by our association with first-degree relatives of four of these people (Yasin Ugan, Özgür Kaya, Mustafa Yılmaz and Salim Zeybek) and Erkan Irmak's wife Nilufer Irmak's lawyer. Yasin Ugan and Özgür Kaya are allegedly detained from their homes by civilian dressed people in an operation carried out in front of everyone and Mustafa Yılmaz is claimed to be detained in front of his house by a team while he was on his way to work. Salim Zeybek's wife Fatma Betül Zeybek states that her husband was detained by armed people after a car chase while she was in the vehicle with her husband and their children. She also states that the same people transported her to her home in Ankara.

Due to the nature of the subject, it does not seem possible to reach certain conclusions. However, both the public information and the narratives of the people interviewed by our association are sufficiently detailed, comprehensive and consistent both in itself and with other narratives; therefore, it is considered that the investigation of the issue by the public authority is an undeniable necessity. In this context, we urge the public authority to investigate these allegations, inform the public about them, and take action to promptly correct violations and punish the perpetrators in case the allegations are understood to be true.

Key Words: Right to liberty and security, Deprivation of liberty, Illegal detention, Torture

Giriş

Bilindiği gibi Türkiye’de 15 Temmuz 2016 tarihinde bir darbe girişimi gerçekleştirilmiş, 21 Temmuz 2016 tarihinde ise alınan bir Bakanlar Kurulu kararıyla Anayasanın 120. maddesi uyarınca olağanüstü hal (OHAL) ilan edilmiştir. OHAL ilanının ardından Türkiye’de insan hakları rejimi yasal olarak askıya alınmış ve Anayasanın 15/2. maddesinde sayılan çekirdek haklar dışındaki haklar anayasal prosedürler takip edilerek kısıtlanabilir hale gelmiştir.

Öte yandan OHAL’in insan hakları üzerindeki yegane olumsuz etkisi anayasal prosedürlerin takip edilerek bazı hakların sınırlandırılması olmamıştır. OHAL ilanıyla birlikte Türkiye’deki hakim siyasi rüzgar ciddi bir değişim göstermiş ve insan hakları resmi prosedürler çerçevesinde olduğu gibi gayri resmi yollarla da daha dokunulabilir hale gelmiştir.

Hakların bu şekilde zayıflamasının can yakıcı sonuçlarından biri Türkiye’de 1990’lı yıllardan hatırladığımız bazı pratiklerin yeniden hortladığına ilişkin kamuoyunda yer alan ciddi iddialardır. 1990’lı yıllarda resmi görevlilerin ya da devletin çeşitli mahfilleri tarafından kendilerine destek verilen birtakım karanlık kişilerin mücadele ettikleri örgütle bağlantılı olduğunu mütalaa ettikleri bazı kişilere karşı yasadışı bir şekilde alıkoyma, “sorgulama”, işkence ve kötü muamelede bulunma ve hatta infaz etme gibi korkunç suçlar işlediği kamuoyunda yaygın bir şekilde konuşulmaktadır.

Buna benzer bir şekilde 2016 yılından sonra gelişen süreçte de çoğunluğu Gülen Yapılanması’na yakın olduğu değerlendirilen bazı kişilerin kendilerini devlet görevlileri olarak tanıtan silahlı kişilerce adeta kaçırılarak yasadışı bir şekilde alıkonulduğu ve bu kişilere birtakım bilgilerin edinilmesi ve/veya birtakım suçların bu kişiler tarafından üstlenilmesi amacıyla işkence yapıldığı iddia edilmektedir.

Kamuoyu üzerinden takip ettiğimiz bu iddiaları 2019 yılının Mayıs ayında derneğimize yasadışı şekilde alıkonulduğu iddia edilen Yasin Ugan’ın kardeşi Mikail Ugan, Özgür Kaya’nın eşi Aycan Kaya, Mustafa Yılmaz’ın eşi Sümeyye Yılmaz ve Salim Zeybek’in eşi Fatma Betül Zeybek’in ihlal başvurusunda bulunmasıyla daha yakından tetkik etmek ihtiyacı hasıl olmuştur. İşbu rapor, bahsi geçen başvuranlarla, Erkan Irmak’ın avukatı Av. Emir Seydi Kaya ve 2019 yılının Şubat ayı öncesi alıkonulduğu iddia edilen ve şu anda Kandıra Cezaevinde bulunan Zabit Kişi’yle yaptığımız derinlemesine mülakatlar ve derneğimizin yaptığı diğer görüşmeler çerçevesinde hazırlanmıştır.

Konunun niteliğinden dolayı tarafımızca yasadışı şekilde alıkonulma vakaları hakkında hiçbir şüpheye yer bırakmayacak nitelikte kesin bilgilere ulaşılmasının mümkün olmadığı izahtan varestedir. Söz konusu vakalara ilişkin tüm bilgi kaynağımız (1) derneğimiz tarafından yakınlarının yasadışı bir şekilde alıkonulduğunu iddia eden kişilerle yapılan görüşmeler, (2) internet üzerinde hem sosyal medya

hesaplarında hem de birçoğunun Gülen Yapılanması'na yakın olduğu değeriendirilen çeşitli web sitelerinde yer alan benzeri iddialar, (3) konuyla ilgili ulaşabildiğimiz resmi başvurularda ve dava dosyalarında yer alan iddialar ve son olarak (4) Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul Milletvekili Sezgin Tanrikulu, Halkların Demokratik Partisi Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, Saadet Partisi İstanbul Milletvekili Cihangir İslam tarafından meclise sunulan soru önergelerinde yer alan bilgilerdir.

Bu rapor, söz konusu kaynaklardan edinilen bilgilerden yararlanılarak, bu iddiaların bir araya getirilerek kamuoyuyla paylaşılması ve kamu otoritesine bu iddiaların aydınlatılması konusunda etkin ve hızlı bir soruşturma yürütülmesinin gerekliliğine yönelik çağrıda bulunulması amacıyla hazırlanmıştır.

Bahsi geçen kaynaklardan edinilen bulgular çerçevesinde 2016 yılından günümüze kadar toplamda 28 kişinin kendisini devlet görevlisi olarak tanıtan kişiler tarafından yasadışı bir şekilde alıkonulduğuna ilişkin iddiaların bulunduğu bilgisine ulaşılmıştır. Raporun birinci bölümünde 2019 yılının Şubat ayından önce yasadışı bir şekilde alıkonulduğu iddia edilen 22 kişi hakkında derneğimizce ulaşılan iddialara yer verilmektedir. İkinci bölümde ise, derneğimiz tarafından yakınlarıyla yapılan mülakatlara dayanılarak, 2019 yılının Şubat ayı içerisinde yasadışı şekilde alıkonulduğu iddia edilen Gökhan Türkmen, Yasin Ugan, Özgür Kaya, Erkan Irmak, Mustafa Yılmaz ve Salim Zeybek hakkındaki iddialara yer verilmektedir.

A. 2019 Yılıının Şubat Ayı Öncesine İlişkin İddialar

Kamu görevlisi olduğunu iddia eden kişiler tarafından yasadışı bir şekilde alıkonma vakalarına ilişkin güncel iddiaların tarihi 2016 yılının ilk günlerine kadar uzanmaktadır. Açık internet kaynaklarında ilk olarak Sunay Elmas'ın 27 Ocak 2016 tarihinde yasadışı bir şekilde alıkonulduğu ve halen kayıp olduğu iddia edilmektedir. Bu tip iddialar özellikle 15 Temmuz Darbe Girişimi'nin ardından yoğunluk kazanmış ve 2019 yılına kadar artış göstererek devam etmiştir. Derneğimiz tarafından raporun giriş bölümünde ifade edilen kaynaklar üzerinde yapılan araştırma sonucunda 2016 yılından bu yana toplamda 28 kişinin kendisini kamu personeli olarak tanıtan kişiler tarafından yasadışı bir şekilde alıkonulduğunun iddia edildiği anlaşılmıştır.

Bu kişilerden 2019 yılının Şubat ayına kadar yasadışı bir şekilde alıkonulduğu iddia edilen 22 kişiye ilişkin ulaşabildiğimiz iddialar şu şekildedir:

1. Sunay Elmas – 27 Ocak 2016

Ankara'da ikamet eden Sunay Elmas'ın 27 Ocak 2016'da çocuklarını Sincan'a bıraktıktan sonra dönüşte Ankara CEPA Alışveriş Merkezi'nin önünden saat 11.00'de siyah Volkswagen Transporter marka araç ile alıkonulduğu iddia edilmektedir. Ailesi, Sincan'dan döndükten sonra aracının tüm görüntülerinin MOBESE kameralarında mevcut olduğunu öne sürmektedir. Elmas'ın eşinin Ankara İl Emniyet Müdürlüğüne yaptığı başvurulardan herhangi bir sonuç alınamadığı ifade edilmektedir. (Kaynak: CHP Grup Başkanvekilliği Adına Sezgin Tanrıkulu'nun 26 Nisan 2017 tarih, 9807 sayılı ve 3 Temmuz 2017 tarih, 11565 sayılı soru önermeleri)

2. Ayhan Oran – 1 Kasım 2016

Ayhan Oran'ın eski bir Milli İstihbarat Teşkilatı çalışanı olduğu ifade edilmektedir. Yunanistan'da görev yaptığı sırada Haziran 2016'da Türkiye'ye çağırılmış, 17 Temmuz 2016'da açığa alınmış, 2 Ağustos 2016'da ihraç edildiği ortaya çıkmıştır. Ailesinin iddiasına göre kamera kayıtlarından 1 Kasım 2016'da saat 12.38'de Ankara'da ikamet ettiği siteden çıktığı görülmüş ve kendisinden bir daha haber alınamamıştır. (Kaynak: CHP Grup Başkanvekilliği adına Sezgin Tanrıkulu'nun 26 Nisan 2017 tarih, 9807 sayılı ve 3 Temmuz 2017 tarih 11565 sayılı soru önermeleri)

3. Mustafa Özgür Gültekin – 21 Aralık 2016

Mustafa Özgür Gültekin'in eski Rekabet Kurumu çalışanı olduğu ifade edilmektedir. 21 Aralık 2016'da, saat 18.15 sıralarında Ankara Beştepe'deyken alıkonulduğu iddia edilmektedir. Ailesi toplanan kamera kayıtlarında Gültekin'in dört araç tarafından takip edildiğini gördüklerini öne sürmektedirler. Yine ailenin iddiasına göre Gültekin aracından inip bir markete girmiş, alışveriş yapıp çıktıktan sonra etrafı sarılmış ve siyah bir Volkswagen Transporter marka araca bindirilerek alıkonulmuştur.

Öte yandan, Mustafa Özgür Gültekin imzasıyla sonraki dönemlerde ilgili dosyadaki avukatlara, hakim ve savcılara ulaşan bir mektup gönderilmiştir. Kendisinin Mustafa Özgür Gültekin olduğunu ifade eden şahsın, bu mektupta uygulanan işkencelerin ardından alıkoyan kişilerce kendisine bir ifade verdirildiğini, bu ifadenin kamera kaydı altına alındığını, daha sonra Emniyet'te yine aynı ifadelerinin altına imzasının istendiğini ve kendisinin yapılan işkencelerden ve yaşadığı korkulardan dolayı önüne koyulan tüm evrakları imzaladığını iddia ettiği görülmektedir.

Gültekin'in imzası, parmak izi ve kimliğini doğrulamak için Gültekin'e ait sürücü belgesi fotokopisiyle dosyanın taraflarına ulaşan mektupta şu ifadeler kullanılmaktadır:

Kaçırıldığım ilk günden Emniyet'e teslim edildiğim son güne kadar işkencelerle, eziyetlerle, tehditlerle, acılarla, korkularla ve çaresizlikle hayatımdan ümidi kesmiş bir şekilde, hiçbir hukuki koruma ve güvenceye sahip olmadan ve temel insani ve hukuki haklarımdan mahrum bırakılarak, tam bir belirsizlik ve mutlak tecrit içinde 121 gün geçirdim.

Dört aylık sürecin sonunda anlatmam halinde sayfalarca sürecektir eziyet, zulüm ve işkencelere dayanamayarak her istediklerini yaptım. 118 gün boyunca uzayan sakallarıma traş edilerek ve kaçırıldığım ilk gece üzerimden çıkarılan takım elbisem ve kravatım bana tekrar giydirilerek zorla bir kameranın karşısına oturtuldum. Önüme konan kağıtlardaki ifadeleri karşımda oturan şahsın yönlendirmeleri, ekleme ve çıkarmaları ile saatler süren bir çekim ile kameraya karşı okudum. MİT'te oluşturulan ve benim tarafımdan okunan bu ifadeler kamera kayıtlarına alındı.

Bu olaydan üç (3) gün sonra, yani kaçırıldığımın 121. günü, 21 Nisan 2017 tarihinde Kurtuluş Parkı yakınlarında bir yerde Emniyet görevlilerine teslim edildim. Emniyet Terörle Mücadele Şubesinde 13 günlük resmi gözaltı sürecinde MİT'te bana okutulan ifadeler sanki Emniyet'te tarafımdan verilmiş gibi önüme konularak imzalatıldı. Ben yapılan işkencelerden ve yaşadığım korkulardan dolayı önüme ne konuldu ise hepsini

imzaladım. Sonra adli kontrol şartıyla serbest bırakıldım. Tekrar işkencelere maruz kalma ve hapse girme korkusu ile hiçbir kimseye haber vermeden yurt dışına çıktım.

Söz konusu mektubun ilerleyen satırlarında, Gültekin tarafından verilen ifadelerin tamamının MİT tarafından kurgulanan yalan beyanlar olduğu öne sürülerek bu ifadelerin yargılama sırasında kullanılmaması talebi dile getirilmektedir.

(Kaynak: CHP Grup Başkanvekilliği Adına Sezgin Tanrıkulu'nun 26 Nisan 2017 tarih, 9807 sayılı ve 3 Temmuz 2017 tarih, 11565 sayılı soru önergeleri ve Mustafa Özgür Gültekin imzasıyla ilgili dosyada sanık vekili olarak yer alan bir avukata gönderilen ve dosyaya sunulan 21 Temmuz 2018 tarihli mektup)

4. Durmuş Ali Çetin – 17 Mayıs 2017

Daha önce KHK ile polis memurluğundan ihraç edilmiş olan ve ihracının ardından ailesiyle birlikte Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesine yerleştiği belirtilen Durmuş Ali Çetin'in ailesi, Çetin'in 17 Mayıs 2017'den itibaren kayıp olduğuna dair başvuruda bulunmuştur. İddialara göre bir süre sonra Kahramanmaraş'taki evine döndüğü anlaşılan Durmuş Ali Çetin kendisinden yeniden haber alınamayan 5 günün sonunda, 19 Ağustos 2017'de İstanbul'da intihar etmiştir.

5. Hüseyin Kötüce – 28 Şubat 2017

Hüseyin Kötüce'nin, eski Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu çalışanı olduğu ifade edilmektedir. 28 Şubat 2017'de işyerinden çıktıktan sonra aracına binmek üzere gittiği Ankara Batıkent metro istasyonu otoparkından saat 19.00 civarında alıkonulduğu iddia edilmektedir. Ailesi tarafından, emniyet güçlerine yapılan başvuruya ve ailenin ısrarına rağmen araçta parmak izi tespiti yapılmadığı ve etraftaki kamera görüntülerinin toplanmadığı öne sürülmektedir. (Kaynak: CHP Grup Başkanvekilliği Adına Sezgin Tanrıkulu'nun 26 Nisan 2017 Tarih 9807 Sayılı ve 3 Temmuz 2017 Tarih 11565 Sayılı Soru Önergeleri)

6. Mesut Geçer – 26 Mart 2017

Mesut Geçer'in eski bir Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) çalışanı olduğu ifade edilmektedir. MİT'ten ihraç edildikten sonra 26 Mart 2017'de Ankara Yenimahalle ilçesi Çakırlar semtinde arabası durdurularak alıkonulduğu öne sürülmektedir. (Kaynak: CHP Grup Başkanvekilliği Adına Sezgin Tanrıkulu'nun 26 Nisan 2017 tarih, 9807 sayılı ve 3 Temmuz 2017 tarih, 11565 sayılı soru önergeleri)

7. Turgut apan – 31 Mart 2017

Turgut apan, KHK ile kapatılan Turgut zal niversitesi alışanıdır. Ailesinin beyanına göre, 31 Mart 2017’de Ankara Yenimahalle’nin şentepe semtinde siyah bir Volkswagen Transporter marka araç ile alıkonulmuştur. Ailesi konu hakkında İnsan Hakları Derneğine (İHD) yazılı başvuruda bulunmuştur. (Kaynak: CHP Grup Başkanvekilliği Adına Sezgin Tanrıkulu’nun 26 Nisan 2017 tarih 9807, sayılı ve 3 Temmuz 2017 tarih, 11565 sayılı soru nergeleri)

8. nder Asan – 1 Nisan 2017

nder Asan’ın, FETÖ/PDY soruşturması kapsamında kapatılan özel bir okulda ğretmen olduğu ifade edilmektedir. Ankara Yenimahalle’nin şentepe semtinde 1 Nisan 2017’de alıkonulduğu iddia edilmiştir. Yakınları kendi imknlarıyla çevredeki kamera görüntülerinin bir kısmını topladıklarını ifade etmektedir. İddialara göre Asan’ın aracı lastiği kesilmiş halde alıkonulduğu yere yakın bir noktada bulunmuştur. Kaırılışından 42 gün sonra, 13 Mayıs 2017 tarihinde avukatı tarafından polis merkezinde gözaltında görüldüğü ve sonrasında bir mahkeme tarafından tutuklanarak cezaevine gönderildiği iddia edilmektedir. (Kaynak: CHP Grup Başkanvekilliği Adına Sezgin Tanrıkulu’nun 26 Nisan 2017 tarih, 9807 sayılı ve 3 Temmuz 2017 tarih, 11565 sayılı soru nergeleri)

9. Cengiz Usta – 4 Nisan 2017

Cengiz Usta’nın daha önce ğretmen olarak çalıştığı ifade edilmektedir. İddialara göre, Usta, 4 Nisan 2017 tarihinde ortadan kaybolmuştur. Ailesi, topladıkları bilgilere göre Usta’nın kaçırıldığını ve yaptıkları başvurulara karşın bu konuda Emniyet’ten bilgi alamadıklarını iddia etmektedir. 87 gün sonra ortaya çıkan Usta’nın kaybolduğu süre zarfında neler yaşadığı bilinmemektedir.

10. Mustafa zben – 9 Mayıs 2017

Mustafa zben’in, Ankara Barosuna kayıtlı eski bir avukat olduğu ifade edilmektedir. Özben’in bir müddet KHK ile kapatılan Turgut zal niversitesinde ğretim görevlisi olarak dersler de verdiği belirtilmektedir. İddialara göre, 9 Mayıs 2017 günü öğlen saatlerinde kızını okula bırakmak üzere

evinden çıkan Özben evine bir daha geri dönmemiştir. Ailesi aldıkları bir telefon sonrası kaçırıldığı kanaatine ulaştıklarını ifade etmektedir.

11. Fatih Kılıç – 14 Mayıs 2017

Fatih Kılıç, KHK ile ihraç edilen eski öğretmendir. 14 Mayıs 2017 tarihinden itibaren ailesi tarafından kendisinden haber alınamamıştır. Fatih Kılıç'ın 14 Mayıs 2017 günü saat 23.00 sıralarında Ankara Şehirler Arası Otobüs Terminali'nden (AŞTİ) ailesini yolcu ettikten sonra ortadan kaybolduğu ifade edilmektedir. Ailenin iddiasına göre, ısrarlarına rağmen Emniyet AŞTİ'deki kamera kayıtlarına erişim izni vermemiştir. Ailesi konuya ilişkin olarak İnsan Hakları Derneğine (İHD) yazılı başvuruda bulunmuştur.

12. Cemil Koçak – 15 Haziran 2017

Cemil Koçak, eşinin iddiasına göre 15 Haziran günü saat 17:20'de Ankara'da arabasında 8 yaşındaki oğlunun yanındayken kaçırılmıştır. Söz konusu iddiaya göre koyu renkli bir Volkswagen Transporter marka araç Koçak'ın arabasına arkadan çarparak önce durmasını sağlamış ve daha sonra arabayı takip eden başka araçlardan inenlerle birlikte Koçak alıkonulmuştur.

13. Murat Okumuş – 16 Haziran 2017

Gülen Yapılanması ile ilişkili olduğu iddiasıyla kapatılan İzmir Şifa Üniversitesi Hastanesinde muhasebeci olarak çalıştığı belirtilen 42 yaşındaki Murat Okumuş'un, 16 Haziran saat 18.00'de kaçırıldığı iddia edilmektedir.

14. Enver Kılıç – 30 Eylül 2017

Kılıç'ın ailesinin 4 Şubat 2018 tarihli sosyal medya paylaşımlarından elde edilen bilgiye göre, Kılıç'ın ailesi o tarihten itibaren Kılıç'tan haber alamamıştır. Enver Kılıç'ın, 30 Eylül 2018'de Zabit Kişi ile birlikte Kazakistan'da alıkonulduğu iddia edilmektedir.

15. Zabit Kişi – 30 Eylül 2017

Derneğimiz mensubu avukatlar, halihazırda Kocaeli 5. Ağır Ceza Mahkemesinde görülen 2017/260-e dosya sayılı dava kapsamında FETÖ üyesi olduğu iddiasıyla Kandıra 2 No.'lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu'nda tutuklu bulunan Zabit Kişi ile bir mülakat gerçekleştirmiştir. Kişi, mülakatın kamuoyuyla paylaşılmasını talep etmiştir. Bundan dolayı, raporda Zabit Kişi ile ilgili olarak yer alan aşağıdaki bilgiler, Kişi'nin sanık olarak tutuklu bulunduğu ilgili dava dosyası üzerinde yapılan incelemeler sonucunda ulaşılan bilgilerden ibarettir.

Zabit Kişi, Kocaeli'nde yer alan ve Gülen Yapılanması'na yakın olduğu öne sürülen bir dershanede söz konusu dersane kapatılınca kadar öğretmenlik yapmıştır. Kişi hakkında 2017 yılında FETÖ üyeliğinden soruşturma açılmıştır. 30 Eylül 2019 tarihinde Enver Kılıç ile birlikte Kazakistan'da alıkonulan Zabit Kişi, tutuklu iken sanık olarak yargılandığı ceza davası kapsamında sunduğu dilekçede uçakla Kazakistan'dan Türkiye'ye getirilene kadar kendilerini MİT personeli olarak tanıtan kişilerce yol boyunca çeşitli işkencelere maruz kaldığını, Ankara Etimesgut havaalanına getirildikten sonra 3 metrekairelik bir konteynıra yerleştirilerek 108 gün boyunca çok şiddetli işkencelere ve tehditlere tabi tutulduğunu iddia etmiştir. Kişi, bu süreçte birtakım kişilerce sorgulandığını, kendini ihbar etmesinin istendiğini öne sürmüştür. Zabit Kişi Mahkemeye sunduğu dilekçede Türkiye'ye getirildiği gün yaşadıklarını ve tutulduğu yeri şu sözlerle tarif etmektedir:

Çok şükür uçak inişe geçmişti. Bir an olsun içimden bu işkencenin biteceği beni kolluk ve adli güçlere vereceklerini düşünerek rahatlamıştım. Ama işkence aslında yeni başlayacaktı ve bunu biraz sonra tüm iliklerime kadar hissedecektim. Uçak piste inip motor durdurulduğunda ters kelepçeli şekilde, gözlerim bağlı, kafamda çuval ile iki kişi koluma girerek koltuk aralığı ve yüksekliğinden anladığım kadarıyla Transporter tarzı araç olduğunu düşündüğüm bir araca bindirildim. Yola çıktıktan yaklaşık 6 dakika sonra havaalanı yakınlarında sonradan konteyner olarak tanımlayabildiğim bir mekana getirdiler. Bundan sonra 108 gün yaşam mücadelesi vereceğim konteynır hücresi. Güneş ışığı görmeyen yaklaşık 3 metrekaire genişliği olan sadece insanın kendi eksenini etrafında dönmesine yetecek bir mesafeye sahip kapalı kutu gibi bir penceresi hiç olmayan bir yer.

Ayrıca Kişi dilekçesinde işkence uygulayanların kendisini yer yer ailesiyle tehdit ettiklerini, yer yer durumunu düzelteceklerini vaat ettiklerini öne sürmektedir. Kişi, yaşadıklarından ötürü hiçbir yere başvuruda bulunmaması için de tehdit edildiğini iddia etmektedir:

İşkence esnasında; 'Burada hakim de, savcı da biziz burada avukat, polis yok, buradan çıkışın söylediklerimizi, her şeyi kabul etmekle olur, dediklerimizi yap, ölmediğin sürece işkence yaparız, ölürsen de gömeriz, faili meçhul olursun. Kabul etmediğin

takdirde arkandan ve ağzından ilaç veririz, iğne yaparız otopsi sonucunda bile belli olmaz, kalp krizi yazar geçerler' dediler...

...İşkenceyle yetinmeyip yurtdışında yaşayan eşim ve çocuklarımla ilgili, birilerine para vererek zarar verdirme, ortalık malı yapma ve kaçırarak bana yaşattıklarını onlara da yaşatma tehdidinde bulundular. Kendilerinden birini görmem halinde faili meçhul olacağımı sık sık tekrarladılar. Dediklerini kabul etmediğim takdirde sağlık problemleri olan 75 yaşlarında annem ve babamla tehdit edilerek bir daha onları göremeyeceğim söylendi. Bir yere bırakarak, kendimi ihbar etmem istendi. Başka ülkeye götürüp bırakabileceklerini de söylediler. Kabul etmem halinde 7-8 bin TL maaşla istediğim şehirde kamu kurumunda işe yerleştirebileceklerini, şahsım ve eşim hakkında açılan davalar varsa kapattıracaklarını ve şahsımı iddianameden çıkartacaklarını, bunlara muktedir olduklarını belirttiler...

...Kazakistan Almatı'den kaçırılmadığımı, kendi isteğimle geldiğimi söylememi, kaçırılışım ile ilgili AYM, AİHM ve benzeri kuruluşlara başvurmamam gerektiğini, kendilerini zorda bırakmamamı, yaşadıklarımın bahsetmem halinde ceza infaz kurumundan bile çıkarılıp aynı şeyleri tekrar yaşatacaklarını söyleyerek ömrüm boyunca bu işin takipçisi olacaklarını belirterek zorla kamera çekimi yaptılar. ...bana 108 gün süreyle sistematik, psikolojik, fiziki işkence yapanlar yaşadıklarımla ilgili bir şey anlatmam durumunda beni ceza infaz kurumundan dışarı çıkarıp tekrar işkence yapacaklarını ya da ceza infaz kurumunda infaz, faili meçhul olacağımı, bu sefer öncekine göre hiç şansımın olmadığını tahliye olsam bile nerede olursa olayım beni bulacaklarını, ömür boyu peşimi bırakmayacaklarını belirttiler.

İşkence yapılmadığı zaman tutulduğu konteynırın yakınlarında işkence gören ve sakatlanan insanların seslerini duyduğunu iddia eden Zabit Kişi, 108 günün sonunda kendisini Ankara Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Binası'nda bulduğunu, burada sanki kendisi teslim olmak için başvurmuş gibi tutanak tutulduğunu ve savcının yüzünü dahi görmeden gözaltına alındığını öne sürmektedir. Kişi, gözaltına alındığı gün yaşadıklarını şu sözlerle aktarmaktadır:

"108 günün sırasında 18.01.2019 tarihinde saat 20.00 civarı gözlerim bağlı kafamda çuval, ellerim plastik kelepçeli bir vaziyette beni başka bir ekibe teslim ettiler, ekipler değişip üçüncü ekip teslim aldığı yerde, kafamdaki çuvalı çıkarıp gözbağımı açtığımda Ankara Adalet Sarayı ışıklı tabelasını gördüm. İradem dışında tutsak tutulduğum loş ışıktaki ve gözlerim bağlı geçirdiğim 108 günden sonra akşam karanlığında bile sokak aydınlatmalarına ve ışıklı tabelaya gözüm rahatlık verdiği için bakamıyordum.

Karlı ve tipili bir akşam kargo paketi gibi adrese teslim edilmiştim. Fazla kilo kaybından dolayı pantolonum sıyrılıp düşmüştü. Ekip kendilerinin Ankara Terörle Mücadele ekipleri olduğunu söyleyerek önce nöbetçi savcıya ardından Terörle Mücadele Binası'na geçtik. Bana kendim gelmişim gibi tutanak tuttular. Ankara'yı bilmeyen biri olarak Terörle Mücadele Binası'nı nasıl bulacaktım ki hem de Emniyet Müdürlüğü'nden ayrı binada bir semtte olmasına rağmen."

Zabit Kişi, alıkonulduğunu iddia ettiği süre boyunca çok kapsamlı, sistemli ve ciddi bir işkence süreciyle karşı karşıya bırakıldığını iddia etmektedir. Kişi tarafından mahkemeye verilen dilekçede işkence iddiaları şu sözlerle aktarılmıştır:

Uçağa biner binmez üzerime atladılar. Şahsıma ve değerlerime küfrederek tekme tokat girdiler. Ne olduğunu anlamaya çalışıyordum. Kasığıma ve kafama sürekli vuruyorlardı. Bir şey sormaya kalktığımda 'birazdan anlarsın...' diyerek sinkaflı küfürler ederek susmam sağlandı. Gözlerim, burun deliklerimi de içine alacak halde bağlandı. Kafama çuval geçirildi, El ve ayaklarım plastik kelepçe ile canımı acıtacak şekilde sıkıca bağlandı. Kasıklarım aldığım darbeler canımı çok acıtmıştı, Kıvranıyordum. Başım çatlayacak gibiydi, Kafamı dik tutmakta zorlanıyordum. Kasıklarım aldığım darbeden dolayı kanlı iç çamaşırım daha sonra yok edildi. Üreme organımdan çamaşırama günlerce kan geldi.

...İki kişi kollarımdan tutarak duvar tarzı bir yere hızlıca çarptılar. Vücudumun üst kısmından başlayarak ayaklarıma ve farklı bölgelere zaman zaman voltajını arttırarak elektrik verdiler. Oturma pozisyonunda iken ayaklarımın taban kısmı yukarı bakacak duruma getirilip parmaklarımı teker teker ezdiler. Bir taraftan da 'Neslinizi kurutacağız, eşini ... yapacağız, bir daha göremeyeceksin...' diyerek küfürlerine devam ediyorlardı.

...Çıplak vaziyette iken tecavüzle tehdit edip, sert cisimle tecavüze yeltendiler, ısrarla yalvarmama rağmen tekrarladılar.' ... oğlanı, seni burada ..., gelip seni buradan kim kurtaracak, zevk almaya bak' diyerek küfürlerine devam ettiler. Oturma pozisyonunda iken kollarımdan iki kişi tutarak sırtıma sert cisimle vurdular, kaburgam çatladı. Her nefes alışverişte kaburgamın ciğerime yaptığı baskıdan dolayı ciddi acı çektim.

...3 metre karelik güneş ışığının girmedığı mezar gibi yerde, 108 gün sistematik bir şekilde fiziki ve psikolojik işkence gördüm. İşkence yapmadıkları zamanlarda

konteynerin diğer hücrelerinde işkence gören, sakat olan insanların sesini duyuyordum. Bu süre zarfında 105 kilodan 75 kiloya düştüm. Yaşadığım işkencelerden dolayı sağlık problemlerim arttığından ağrı kesici olduğunu söyledikleri ne olduğunu bilmediğim, anlayamadığım ilaçlar verdiler. İlk günler özellikle su vermiyorlardı. Günde küçük plastik bardaklarla bir bardak su verdikleri oldu. Kaç defa su diye yalvardım ama nafiye...

Ailesi, Zabit Kişi'nin yaşadığını ve adli işlem gördüğünü ancak Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı kanalıyla avukatına bilgi verilmesi sonucunda öğrendiklerini ifade etmektedir. Zabit Kişi alıkonulduğu tarihte 110 kiloyken, 18.01.2019 tarihinde gözaltına alındığında 75 kiloya düşmüş olduğunu, vücudunun muhtelif yerlerine elektrik verildiği için elinde his kaybı oluştuğunu, elindeki kağıt ve kalemi kavramakta zorluk çektiğini, ruh sağlığının bozulduğunu, geceleri kabuslarla uyandığını öne sürmektedir.

Halkların Demokratik Partisi (HDP) Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'na mektupla ulaşan Kişi'nin iddiaları TBMM çatısı altındaki bir basın açıklamasıyla kamuoyuyla da paylaşılmıştır. Bunun yanında Gergerlioğlu'nun ilk imzacısı olduğu 12.04.2019 tarihli Meclis araştırması önergesinde, Zabit Kişi'nin MİT tarafından alıkonularak kötü muameleyle tabi tutulduğuna dair Gergerlioğlu'na ulaşan mektubunda yer alan iddiaların araştırılması talep edilmiş, Meclis Başkanı Mustafa Şentop'un yazılı cevabında "Meclis içtüzüğüne göre yazı ve önergelerde kaba ve yaralayıcı sözler varsa, Başkan gereken düzeltmelerin yapılması için, o yazı ve önergeyi sahibine geri verir." hükmüne dayanılarak önerge işleme alınmamıştır.

16. Hıdır Çelik – 6 Aralık 2017

Hıdır Çelik çiftçilikle iştigal etmektedir. Diyarbakır'ın Hazro ilçesinde yaşayan ve Diyarbakır Valiliğinin 16 Kasım 2017'de bölgede PKK ile güvenlik güçleri arasında yaşanan bir çatışma sonrası "bir işbirlikçi yakalandı" açıklamasında sözü edilen Hıdır Çelik'ten 6 Aralık 2017 tarihinden bu yana bir daha haber alınamadığı iddia edilmektedir. (Bu raporun hazırlanma aşaması boyunca Diyarbakır Valiliğinin web sitesinde açıklamanın yayınlandığı tarihteki gönderilere ulaşılmamaktadır.)

17. Ümit Horzum – 6 Aralık 2017

Ümit Horzum eski Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu çalışanıdır. 6 Aralık 2017 saat 18:00 sularında Ankara Acity AVM'nin yakınlarında alıkonulduğu öne sürülmektedir. Eşi Aynur Horzum, 7 Aralık 2017 günü kendisinin tanımadığı ancak eşinin arkadaşı olduğunu ifade eden bir kişinin kendisine

“Horzum’un kullanmakta olduğu aracın önünün kesilerek ve camları filmli siyah bir transporter’a zorla bindirilerek kaçırıldığı”nı söylediğini ve bu kişinin soru sorulmasına fırsat vermeden hızla uzaklaştığını iddia etmiştir. Sonrasında eşi tarafından şikayet ve yardım talebi ile Yenimahalle İlçe Emniyet Müdürlüğu, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, Yenimahalle İlçe Jandarma Komutanlığına başvuruda bulunulmuştur. Ancak Aynur Horzum’un beyanına göre başvurular esnasında kaçırılma iddiası dikkate alınmayıp bu hususta yazılı müracaatı da alınmamış ve yalnızca eşinin gözaltında olup olmadığı kontrol edilmekle yetinilmiştir. Horzum’un 132 gün sonra gözaltında olduğu öğrenilmiştir. Gözaltında ortaya çıktığında kaburgalarının kırık, kulak zarlarının yırtık olduğu öne sürölmektedir. Serbest kaldıktan sonra yurtdışına çıktığı iddia edilmektedir. (Kaynak: CHP Grup Başkanvekilliği Adına Sezgin Tanrıku’ının 26 Aralık 2017 tarih, 17998 sayılı soru önergesi)

18. Ayten Öztürk – 13 Mart 2018

Derneğimiz tarafından Ayten Öztürk’le mülakat gerçekeştirilememiştir. Ayten Öztürk hakkında aktarılan iddialar, çeşitli medya organları tarafından yayınlanan ve Öztürk’ün sanık olarak yargılandığı İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesine sunduğu savunma dilekçesi olduğu iddia edilen metne dayanmaktadır.

İçişleri Bakanlığı tarafından ‘Aranan Teröristler’ listesinin ‘Turuncu’ kategorisinde aranırken 13 Mart 2018 tarihinde Lübnan Havalimanı’nda gözaltına alınıp Türkiye’ye teslim edilen ve DHKP-C yöneticisi olmakla suçlanan Ayten Öztürk, İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesinde 2014/105 esas sayılı dosya çerçevesinde yapılan ve tutuklu olarak yargılandığı ikinci duruşmada yaptığı savunmada resmi gözaltı tarihi ve yerinin 28 Ağustos 2018 tarihinde Ankara Terörle Mücadele Şubesi’nde gerçekeşmiş gibi yansıtıldığını, resmi gözaltı tarihine kadar 5,5 ay çok çeşitli ve şiddetli işkencelerden geçirilerek sorgulandığını öne sürmektedir. Kendisine işkence edenlerin her gün şu ve benzeri beyanlarda bulunduklarını iddia etmektedir:

Bizi devlet yetiştirdi. Burada her tür donanıma sahibiz. Kırık olsa alçıya alırız, organ yetmezliği olsa organ nakli yaparız. Tedavi eder, ayağa kaldırır sonra seanslar halinde işkenceye devam ederiz. Bu böyle sürer gider. Bunun sonu yok. Burası cehennem dibi. Buradan kurtuluşun yok. İnsan anatomisi hakkında her şeyi biliyoruz. Profesyonelce çalışırız. Ölmezsin ama ölmek için yalvarırsın. Bir gün çıkarsan, akıl sağlığın yerinde olur mu, bilemeyiz.

Ayrıca, tutulduğu yerde kendisinden başka işkenceye maruz kalanlar da olduğunu öne süren Öztürk bu iddialarını şu sözlerle ifade etmektedir:

Bazen gün içinde, bazen de gece işkence sesleri geliyordu. Çığlık, ağlama sesleri yakından geliyordu. Hep erkek sesleriydi. Genellikle “Konuşacak mısın, abilerini çağırayım mı? Hacı Abin gelsin mi? Buradan çıkmak istiyorsan konuş” sesleri geliyordu. Orada kaç kişi gözaltındaydı bilmiyorum. Ama kapıların açılıp kapanma seslerinden 7 hücre olduğunu tahmin ediyordum. Orada gözaltında olan insanlarla hiçbir irtibatım olmadı.

İşkencelerin hemen her aşamasında bulunan kişilerden birine “Devrim”, bir diğerine “Hacı” diye hitap edildiğini öne süren Öztürk’ün savunmasında, tutulduğu yerin ve işkence odasının fiziki şartları ile ilgili iddiaları şu yöndedir:

Beni susuz bıraktıkları bir gece fenalaştım. Hücremin bir yerinden ses geldi. Kamera olduğunu anladım. 24 saat gözetleniyordum. Sabah bana zorla müdahale ettiler. Gözlerim bağlı, ellerim kelepçeli halde beni hücreme uzak olmayan revir gibi bir yere götürüp, kollarımı ve bacaklarımı esnek elastik bir şeritle bağlayıp serum verdiler. Bir yandan da gözlerimi açmaya çalıştılar. Yaklaşık 25 gün gözlerim hiç açılmamış, göz kapaklarım yapışmıştı. Bir sıvıyla gözlerimi açtılar. Işığa bakamıyordum. İlk başta buğulu bir şekilde bana müdahale edenleri gördüm. Kar maskeliydiler. Sadece gözleri görünüyordu. Revirde iki sandalye ve sağlık malzemeleri vardı. Revirin dışından ilk kez bir kadının sesini duydum. Sanki bir işin organizasyonunu yapar gibi biriyle konuşuyordu. “Komisyon gelecek, bundan dolayı şöyle olsun....” gibi bir şeyler söylüyordu. Hem bu kadının konuşmasından, hem de hücrenin üst katındaki mesai saatlerindeki ayak seslerinden, oranın resmi bir kurum olduğunu tahmin ettim. Neresi olduğunu bilmediğim bu resmi kurumun tahminen bodrum katı işkencehaneydi...

...Bir gün işkencehanede gözlerimi açtılar. Hepsi kara giyimli, kara maskeliydi. İçerde 5-6 kişi vardı. İşkence odası yaklaşık 2,5 x 4 metre genişlikteydi. İçeri gerer girmez karşıdaki duvarda iki demir halka vardı. Duvarda kan ve isten lekeler vardı. Odanın bir bölümü iki basamak yükseklikte, bu bölümde bir büro masası, arkasında Atatürk’ün başkomutan kıyafetli resmi, sandalye, sehpa vardı. Sehpanın üzerinde kırbaç, jop, sopa, pense, elektrik verdikleri tabancaya benzer cihaz, iki tane de spot lamba vardı...

...Gözlerim hücre içinde açılınca nasıl bir hücrede kaldığımı görebildim. Hücreyi de tarif etmek istiyorum. Hücremin her tarafı gri renkli bir halıflexle kaplıydı. Sağ üst köşede kamera vardı. Duvarları yaklaşık iki metre yükseklikteydi. Karşılıklı iki duvarda tabak büyüklüğünde delikli havalandırma vardı. Klima havalandırma sistemiydi. Tam

karşıdaki beyaz kapının hizasındaki gri renkliydi. Hücre yaklaşık 1,5 x 2 metre boyutundaydı. Kapının en üst kısmında yaklaşık bir karışık parmaklıkları bir boşluk vardı. Buraya takılan spot lamba ile hücrenin bir kısmı aydınlanıyordu. Kapının içeri bakan kısmı da halıflex ile kaplıydı. Kapıya vurduğumda hiç ses çıkmıyordu. Yerde set sünger zemin vardı. Üst kattan mesai saatleri olduğunu tahmin ettiğim vakitlerde kadın ayakkabısı topuk sesi geliyordu. Düzenli gelen bu ayak seslerinden oranın resmi bir kurum olduğunu düşündüm.

Öztürk, alıkonulduğu süre boyunca maruz kaldığı işkencelere ilişkin bazı ifadeleri şu şekildedir:

İşkence odasına gözlerim bağlı götürülüyordum. Önce üstümü soyuyor, sonra da askıya alır pozisyonda ellerimi duvardaki demir halkalara kelepçeliyorlardı. Çıplak bedenimin hemen her yerine elektrik cihazı ile bastırıp bir süre tutuyorlardı. Bunu yaptıklarında tüm bedenim titreyerek sarsılıyor son sesimle çığlıklar atıyordum. Bayıltıncaya kadar bunu tekrar tekrar yapıyorlardı. Elektrik cihazıyla bedenime bastırdıkları her yerde iki tane yarık gibi noktalar oluşuyordu.

...Bayılacak hale geldiğimde beni banyo-tuvaletin olduğu yere götürülüp tazyikli suyla işkenceye devam diyorlardı. Saatlerce suyla boğma işkencesi yaptıkları oluyordu. Biri bana tazyikli su sıkacakken diğeri kafamdaki çuvalın içinin su dolması için tutuyordu. O elektrik cihazını suyla boğma işkencesi sırasında da kullandılar. Bazen de kafamdaki çuvalı çıkarıp gözlerimi açarak ağızıma, burnuma su tutuyorlardı...

...En az iki kez çok yoğun bir şekilde özellikle yüzüme ve kafama vurdular. Ağızım, burnum kan içinde kalıp, yüzüm gözüm şişip morarıncaya kadar bunu yapıyorlardı. Serçe parmaklarımdan ve yak başparmaklarımdan verdikleri bir elektrik vardı. Parmaklarıma metal bir halka bağlayıp (bantlayıp) uzaktan kumandayla veriyorlardı. Birkaç kez bayılıp ayağa kalkamayacak hale gelmiştim. Elektriğe ara verdiklerinde askıda tutup bedenimin her yerini parmak, sopa ve jopla taciz ediyorlardı. Jopu cinsel bölgelerime sokmaya çalışıp her türlü ahlaksızlığı yapıyorlardı....

...“Harbi” dedikleri kalın bir sopayla da tecavüz tehdidinde bulunuyorlardı. Çok ayakta durmaktan soba borusu kadar şişen ayaklarıma jopla, sopayla vurup falaka çekiyorlardı. Ayak parmaklarıma penseyle burup kırmakla tehdit ettiler. Elimden üç tırnağımın altına sivri bir şey sokup serçe parmağımı yaktılar. Parmağımdaki yara ve tırnağımdaki iltihap aylarca iyileşmedi. Zaman zaman beni ters çevirip, kafa üstü tutup ayaklarımdan bağlıyorlardı. Bu sırada da ayaklarıma vuruyorlardı. Bedenim

iyice güçten düşüp midem bulanınca da indirip bu sefer farklı işkenceler yapıyorlardı.

Örneğin şişme bir tekerleğin içine oturtup jopla tecavüz girişimleri oldu....

Resmi gözaltının gerçekleştiği 28 Ağustos 2018 tarihinde yaşadıklarının bir mizansen olarak kurgulandığını iddia eden Öztürk, savunmasında o gün yaşadıklarından şu sözlerle bahsetmektedir:

Basamağı yüksek, karşılıklı koltukları olan ve kapısı yana çekilerek açılan bir arabaya iki kişi arasında bindirildim. Kulaklarıma motosiklet sesinin geldiği bir kulaklık taktılar. Yaklaşık bir saat sonra araba durdu. Arabadan indirip birkaç adım yürüttüler. Sonra da arkamdan plastik kelepçemi kesip, gözlerimi açarak arabadan hızla uzaklaştılar. Ortalık zifiri karanlıktı, önüme bıraktıkları eşyaları fark ettim. Birkaç saniye sonra da birileri etrafımı sardı. Panikle, ellerindeki ışıkla yaklaşip soru sormaya başladılar. “Kimsin, adın ne?” gibi sorular... Açık bir arazideydik, yüksek bir yerdi. Uzaktan şehrin ışıkları nokta gibi görünüyordu. Sorularına cevap vermedim. Sanki beni orada bulmuş gibi rol yapıyorlardı. Saçı arkaya taralı, kalın birleşik kaşlı, esmer biri kolumdan tuttu. Göstermelik olarak çantamı aramalarını söyledi. Üstünkörü bakıp panik havası yaratmaya devam ettiler. Aynı kişi bana kimliğini gösterip, “Ankara TEM polisiyim, hakkında ihbar var” dedi. Bir minibüse bindirdiler. Bana adımla hitap ediyorlardı. “Biz seni Ayten diye aldık, ismin Ayten değil mi?” diye sordu.

Ankara TEM’de 3 gün gözaltında tutulduktan sonra savcılığa ve Sulh Ceza Hakimliğine yaşadığı işkenceleri anlatmak istediğini, işkence izleri vücudunda belirgin olmasına rağmen “dava konumuz değil” diyerek konuyla ilgilenmediklerini, “suç duyurusunda bulun” deyip “kestirip attıklarını” iddia etmektedir. Devamında gözaltına alındığına dair tutanak tutulduğunu ve 5,5 aylık işkenceli sorgu sürecinin üstünün kapatılmaya çalışıldığını öne süren Ayten Öztürk, alıkonulduğu süre boyunca işkencelerden geçirilip devamında tedavi edilip yeniden işkenceye tabi tutulduğunu, tutuklanıp hapishaneye gönderildiğinde arkadaşlarının vücudundaki yara bere izlerini saydığını, sayısız yara-bere olduğunu öne sürmektedir. Halihazırda işkencelerden kaynaklı yaşamakta olduğu sağlık sorunlarını şöyle aktarmaktadır;

Yaşadığım işkencelerden dolayı aylardır tedavi görüyorum. Tedavi sürecim, bende oluşan tahribatlar, kullandığım ilaçlar hapishanedeki sağlık dosyamda mevcuttur. Vücudumun çeşitli bölgelerindeki bazı izler hala duruyor. Kas erimesinden dolayı kollarımda ve bacaklarımda güçsüzlük, uyuşmalar ve zaman zaman hissizlik oluşuyor. Kafama aldığım güçlü darbelerden dolayı hala zedelenen ve şişen bölgelerin ağrısı devam ediyor. Kronik astım, Akdeniz anemisi taşıyıcılığı ve guatrımdaki nodüller nedeniyle ömür boyu ilaçlar kullanıp, düzenli kontroller yaptırmak zorundayım.

19. Orcun Şenyücel – 21 Nisan 2018

Orcun Şenyücel'in 2016 yılında KHK ile ihraç edildiği ifade edilmektedir. 21 Nisan 2018 saat 00.04'de Ankara Çankaya'da bulunan Türk Konut Büfesi önünde Volkswagen Transporter marka araca zorla bindirilerek alıkonulduğu iddia edilmektedir. Ailesi MOBESE kamera kayıtlarında Şenyücel'in yanına önce beyaz bir aracın yaklaştığı, hemen akabinde ise söz konusu araca zorla bindirilerek alıkonulduğu yönünde görüntüler olduğunu iddia etmektedir. Ailesi yardım talebi için Çankaya İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne başvurmuştur. Şenyücel'in 3 ay sonra bırakıldığı ve o süreçte işkence gördüğüne dair iddialar mevcuttur. (Kaynak: CHP Grup Başkanvekilliği Adına Sezgin Tanrıkulu'nun 30 Nisan 2018 tarih, 24426 sayılı soru önergesi)

20. Hasan Kala – 20 Temmuz 2018

Hasan Kala, Çankırı Karatekin Üniversitesinden KHK ile ihraç edilen bir akademisyendir. 20 Temmuz saat 23:30 sularında Ankara Batıkent'te siyah Volkswagen Transporter marka bir araç ile kaçırıldığı iddia edilmektedir. Kendisi hakkında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvuruda bulunulmuştur. 250 gün sonra ortaya çıktığı ve daha sonra yurtdışına çıkmış olabileceği öne sürülmektedir.

21. Fahri Mert – 12 Ağustos 2018

44 yaşında olan Fahri Mert'in 12 Ağustos'ta İzmir'de evinden siyah Volkswagen Transporter marka araç ile alıkonulduğu iddia edilmektedir.

22. Ahmet Ertürk – 16 Kasım 2018

Özel okul öğretmeni Ahmet Ertürk, eşinin beyanına göre 16 Kasım'da 2018 tarihinde Ankara'da ortadan kaybolmuştur. Eşinin iddiasına göre, aynı gün evine polisler gelmiş ve aynı sıralarda Ertürk'ün Ankara Beypazarı'nda yaşayan annesi ve babası gözaltına alınmıştır. Ertürk'ün eşi, 8 Ocak 2019 tarihinde kocasının 4 gündür gözaltında tutulduğunun haberini aldığını belirtmiştir.

Derneğimiz tarafından bahsedilen kaynaklardan toplanan iddialar bu şekildedir. Daha önce de ifade edildiği gibi, yasadışı şekilde alıkonulduğu iddia edilen bu kişiler hakkında kamuoyunun sağlıklı ve kapsamlı bir şekilde bilgi edinebileceği kaynaklar mevcut değildir. Bu kişilerden bazılarının belirli bir süre sonra yeniden "ortaya çıktıkları" ve bazı örneklerde bu kişilerin yurt dışına yerleştikleri ifade

edilmektedir. Başka bazı örneklerde ise yasadışı şekilde alıkonulduğu iddia edilen kişi kayıp olduğu sürenin ardından gözaltında “ortaya çıkmış” ve daha sonra tutuklanmıştır. Derneğimiz tarafından yapılan araştırma sonucunda bu listede yer alan bazı kişilerin akıbetleri hakkında çeşitli iddialara ulaşılmış olsa da, listede yer alan birçok kişinin şu anda ne durumda olduklarına ilişkin herhangi bir bilgi ya da iddiaya ulaşılamamıştır.

Gerek aldığımız duyurular, gerek de derneğimiz tarafından yapılan görüşme taleplerine verilen red cevapları göz önüne alındığında genellikle her iki şekilde de “ortaya çıkan” kişilerin görüşme taleplerini reddettiği ve kamuoyuna bilgi vermekten kaçındığı anlaşılmaktadır. Bu durum, bu kişiler üzerindeki baskı ortamının halen belirgin bir şekilde devam ettiğini göstermektedir.

Daha önce de ifade edildiği gibi, derneğimiz tarafından yukarıda ismi geçenlerden Zabit Kişi’yle Kandıra Cezaevinde bir görüşme gerçekleştirilmiş ve alıkonulduğu süreç boyunca yaşadıkları hakkında kendisinden bilgi alınmak istenmiştir. Kişi ise, ancak herhangi bir şekilde yayınlanmaması şartıyla bizimle görüşmeyi kabul etmiştir. Bu örnek de, alıkonulduğu iddia edildikten sonra yeniden ortaya çıkan kişilerin yaşadıkları süreç hakkında bilgi vermeme eğilimlerini göstermesi bakımından dikkat çekicidir.

Kamuoyuna yansıyan bilgilere göre 2019 yılının Şubat ayından önce yasadışı şekilde alıkonulduğu iddia edilen 22 kişiden 3’ü (Mustafa Özgür Gültekin, Zabit Kişi ve Ayten Öztürk) daha sonra alıkonulduklarını iddia ettikleri süre boyunca karşı karşıya kaldıkları işkence ve kötü muameleye ilişkin kapsamlı ve detaylı iddialar ortaya atmıştır. Söz konusu iddialar alıkonulan kişilerin karşı karşıya kaldıkları uygulamaların mahiyeti hakkında endişe verici niteliktedir.

Öte yandan, kamuoyuna yansıyan yukarıda aktarılan bilgiler üzerinden birtakım başka bulgulara ulaşmak mümkün görünmektedir. Öncelikle, yasadışı şekilde alıkonulmaya ilişkin iddiaların önemli bir kısmının Ankara’da ikamet eden kişiler hakkında olduğu dikkat çekmektedir. Yukarıda hakkındaki iddiaları özetlediğimiz 22 kişinin 13’ünün, toplamda yasadışı bir şekilde alıkonulduğu iddia edilen 28 kişinin ise 16’sının Ankara’da alıkonulduğu öne sürülmektedir. Söz konusu iddialar hakkındaki bir diğer ortak sayılabilecek nokta ise alıkonma vakalarında kullanıldığı iddia edilen Volkswagen Transporter marka araçlardır. Yukarıdaki 22 vakanın en az 7’sinde, toplamda 28 vakanın ise en az 9’unda Volkswagen Transporter marka araç kullanıldığı öne sürülmektedir.

Son olarak, ikisi hariç bütün yasadışı alıkonma vakalarının Gülen Yapılanması’yla ilişkili olduğu iddia edilen kişilere yönelik olarak gerçekleştirildiğinin öne sürüldüğünü belirtmekte fayda bulunmaktadır. Yasadışı bir şekilde alıkonulduğu iddia edilen 28 kişide bu açıdan iki istisna Hıdır Çelik ve Ayten Öztürk’tür. Çelik’in PKK ve bağlı milis gruplarına, Öztürk’ün ise DHKP-C’ye yakın olduğu öne

sür÷lmektedir. Dolayısıyla, eğer bu iddialar doğruysa, bu vakaların büyük çoğunluğunun Gülen yapılanmasıyla verilen “mücadele” kapsamında gerçekleştirildiğini söylemek mümkün görünmektedir.

B. 2019 Yılıının Şubat Ayının Sonrasına İlişkin İddialar

Daha önce de ifade edildiği gibi, tespitlerimize göre, ilk yasadışı bir şekilde alıkonma iddiası 27 Ocak 2016 tarihinde Ankara’da Sunay Elmas hakkında iddiadır. Bu olaydan 2019 yılının Şubat ayına kadar 22 farklı yasadışı alıkonma vakasına ilişkin iddiaların mevcut olduğunu tespit etmiş bulunmaktayız. 2019 yılının Şubat ayına ilişkin olarak ise 6 farklı yasadışı şekilde alıkonma vakasına ilişkin iddialar mevcuttur.

Hak İnisiyatifi olarak, 2019 yılının Mayıs ayı içerisinde iddia edilen bu altı vakanın dördüyle ilgili insan hakları ihlali başvuruları almış bulunmaktayız. Bu başvurular neticesinde derneğimiz yetkililerince 25 Mayıs 2019 Cumartesi günü Yasin Ugan’ın kardeşi Mikail Ugan, Özgür Kaya’nın eşi Aycan Kaya, Mustafa Yılmaz’ın eşi Sümeyye Yılmaz ve Salim Zeybek’in eşi Fatma Betül Zeybek’le dernek genel merkezimizde derinlemesine mülakatlar gerçekleştirilmiştir. Öte yandan Erkan Irmak’ın avukatı Av. Emir Seydi Kaya ile 30 Mayıs 2019 tarihinde kendi avukatlık ofisinde bir görüşme gerçekleştirilmiştir. 2019 yılının Şubat ayındaki altı adet yasadışı alıkonma iddiasından yalnızca Gökhan Türkmen’in yakınlarıyla mülakat gerçekleştirilememiş, Türkmen hakkındaki iddialar yakınlarının sosyal medya hesaplarında ve birçoğunun Gülen yapılanmasına yakın olduğu değerlendirilen çeşitli web sitelerinde yer alan iddiaların derlenmesiyle ortaya koyulmuştur.

Raporun bu ikinci bölümünde, söz konusu kaynaklardan elde edilen bilgiler kapsamında bu vakalara ilişkin iddiaların ayrıntıları aktarılmaktadır.

1. Gökhan Türkmen – 7 Şubat 2019

Daha önce de ifade edildiği gibi, derneğimiz tarafından Gökhan Türkmen’in yakınlarıyla bir mülakat gerçekleştirilmemiştir. Gökhan Türkmen hakkında burada paylaşılan iddialar HDP Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu’nun TBMM’ye sunduğu 06.03.2019 Tarih, 1644 Sayılı ve Saadet Partisi İstanbul Milletvekili Cihangir İslam’ın İçişleri Bakanlığı’nın yanıtlaması talebiyle verdiği soru önergelerinde ve yakınlarının sosyal medya hesaplarında yer alan iddialara dayanmaktadır.

İddialara göre Gökhan Türkmen daha önce Türkiye Ziraat Kurumunda kimyager olarak çalışmaktayken 15 Temmuz Darbe Girişimi’nin ardından çalıştığı kurumdaki ihraç edilmiştir. Türkmen hakkında Gülen Yapılanması’na üye olduğu şüphesiyle irtibatlı olarak bir soruşturma yürütüldüğü, bu soruşturma kapsamında Türkmen’le ilgili arama ve yakalama kararının bulunduğu, Türkmen’in bu sebepten dolayı ailesinden ayrılarak kaçak hayatı sürdüğü ifade edilmektedir.

Türkmen’in yasadışı bir şekilde alıkonulduğu iddia edilen 7 Şubat 2019 tarihinden yaklaşık 10 gün önce ailesini arayarak “eğer benden bir hafta haber alamazsanız suç duyurusunda bulunun” dediği ve bu

beyanından sonra ikamet ettiği Antalya’da kaçırıldığı iddia edilmektedir. Ailesinin Antalya İl Emniyet Müdürlüğüne başvurusu sonucunda kendilerine Türkmen’in şahsi aracının Ankara Ulus’ta görüldüğünün aktarıldığı fakat söz konusu aracın Antalya’da garajda yer aldığını bildikleri, Türkmen’in evde bulunduğunu beyan ettikleri kredi kartından harcamaların yapıldığının görüldüğü ve Türkmen’in adına iki adet GSM hattının açıldığını öğrendikleri iddia edilmektedir.

7 Şubat 2019 tarihinden bu yana Gökhan Türkmen’den haber alınamamaktadır.

2. Yasin Ugan – 12 Şubat 2019

Yasin Ugan’ın kardeşi Mikail Ugan derneğimize verdiği mülakatta, kardeşinin Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinden mezun olduğunu, iddia edilen yasadışı şekilde alıkonulma vakası gerçekleşmeden önce muhasebecilikle iştigal ettiğini ve Ankara ili Keçiören ilçesinde ikamet ettiğini belirtmiştir. Mikail Ugan’ın aktarımına göre Yasin Ugan, 15 Temmuz Darbe Girişimi’nin ardından hakkında yakalama kararı olduğunu öğrenmiş, ailesini Samsun’a yerleştirmiş ve ortadan kaybolmuştur. Yasadışı şekilde alıkonulduğunun iddia edildiği tarih olan 12 Şubat 2019’dan önceki yaklaşık 2.5 yıl boyunca ailesi Yasin Ugan’ın nerede ikamet ettiğine ilişkin bilgiye sahip olmadıklarını ifade etmektedir.

Ailesinin beyanına göre, ailesi Ugan’ın alıkonulduğunu kendilerine gelen bir telefon aramasıyla öğrenmişlerdir. Ugan’ın ailesi aynı gün içerisinde Ankara İl Emniyet Müdürlüğüne başvuruda bulunduklarını, buradan kendilerinin Emniyet’in çeşitli birimlerini aramaya yönlendirildiğini, sabaha kadar bu birimleri telefonla arayarak bilgi almaya çalıştıklarını, buna rağmen Ugan’ın gözaltına alındığına dair hiçbir bilgiye ulaşamadıklarını söylemektedir.

Yasin Ugan’ın kardeşi Mikail Ugan’ın beyanına göre, Yasin Ugan, yasadışı şekilde alıkonulduğu iddia edilen Özgür Kaya ile aynı evde ikamet etmektedir. Ne Yasin Ugan’ın abisi Mikail Ugan, ne de Özgür Kaya’nın eşi Aycan Kaya olay anında oradadır. Dolayısıyla kayıp yakınlarının olayın gelişimi hakkındaki yegane bilgi kaynağı halihazırda orada bulunan kişilerle yaptıkları görüşmelerdir. Mikail Ugan, söz konusu mahallede ikamet eden kişilerle yaptıkları görüşme sonucunda ulaştıkları bilgileri şu sözlerle ifade etmiştir:

Mahalleliyle görüştük. Mahallelinin hepsi olaya şahit yani hepsi hemen hemen görmüş, polisleri de görmüşler. Bütün mahalle polisçe sarılıyor, bütün giriş çıkış tutuluyor, sonra sivil polis görünümlü insanlar geliyor ve evin kapısını kırıp bu iki kişiyi alıyorlar. Gözaltına alınma şekli böyle. Bir anda baskın şeklinde kapıyı zorlayarak ve

karşı komşunun kapısını da aynı anda zorlayarak ve “çıkın ulan teröristler” şeklinde bağırarak böyle çok sert bir şekilde gözaltına alınmış. Polislerle muhatap olan kişi de ev sahibi. Ev sahibi “ben tutuklama anını görmedim ama ben geldikten sonra polisler benimle muhatap oldu” diyor. Ev sahibinin diğer bir dairesi varmış. Onun da aramasını yapmışlar. Ev sahibine kardeşimin fotoğrafını göstermişler ve “Bunu tanıyor musunuz?” diye sormuşlar. O tanıdığını ifade etmiş. Ev sahibi “Bunları niçin gözaltına aldınız?” diye sormuş. Polisler de ev sahibine bir dosya numarası vermişler. Bu kişilerin o verdikleri numaralı dosya kapsamında soruşturması olduğunu, o soruşturmaya binaen gözaltı işlemi uygulandığını söylemişler. Ev sahibine yakalama tutanağını da göstermişler fakat bir nüshasını vermemişler. Kardeşim ve Özgür Kaya gözaltına alınırken başlarına siyah bir poşet geçiriliyor. Görgü tanıkları bir de bunu söylüyor.

Mikail Ugan söz konusu olayla ilgili olarak Ankara İl Emniyet Müdürlüğüne başvurduklarını, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunduklarını, Kamu Denetçiliği Kurumuna ve Ankara Valiliğine başvurular yaptıklarını fakat olayı aydınlatacak bir geri dönüş alamadıklarını ifade etmektedir. Bunun yanında HDP Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu’nun bu iddialarla ilgili Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Hakları Komisyonuna başvuruda bulunduğunu ve hem Gergerlioğlu’nun hem de Saadet Partisi İstanbul Milletvekili Cihangir İslam’ın meclise İçişleri Bakanlığının yanıtlaması talebiyle soru önergesi verdiğini fakat bunlardan da bir geri dönüş olmadığını ifade etmiştir. İnsan Hakları Derneğinin (İHD) avukatlarının İçişleri Bakanlığına yaptığı yazılı başvurunun ise “Böyle bir kayıp vakası yoktur” şeklinde cevaplandığını belirtmiştir.

Mikail Ugan, Yasin Ugan’ı götüren kişiler tarafından ev sahibine, ev sahibi tarafından da kendisine verilen dosya numarasının aynı davaya ilişkin olduğunu ifade etmektedir.

12 Şubat 2019 tarihinden bu yana Yasin Ugan’dan haber alınamamaktadır.

3. Özgür Kaya – 12 Şubat 2019

Özgür Kaya’nın eşi Aycan Kaya derneğimize verdiği mülakatta, eşi Özgür Kaya’nın 2011 yılına kadar Gülen Yapılanması’na yakın dersanelerde kimya öğretmeni olarak çalıştığını, 2011 yılında özel bir ilaç firmasında çalışmaya başladığını, 2016 yılının Şubat ya da Mart ayında firmanın küçülme politikası gerekçe gösterilerek işten çıkarıldığını belirtmiştir. Aycan Kaya’nın beyanlarına göre, kendisi ve eşi Özgür Kaya darbe girişimi olduğu sırada Samsun’da bulunmaktadır. Ankara’da yer alan ikamet

adreslerine döndüklerinde söz konusu adreste arama yapıldığını görmüşler, Özgür Kaya bu gelişme üzerine teslim olmak istememiş ve ailesinden ayrılarak kaçak hayatı sürmeye başlamıştır.

Aycan Kaya bu tarihten eşinin yasa dışı bir şekilde alıkonulduğu tarih olan 12 Şubat 2019 tarihine kadar yaklaşık 2.5 yıl boyunca eşiyle görüşmediğini ifade etmektedir. Eşinin alıkonulmasından önce kendisinin gözaltına alındığını ve beş gün boyunca gözaltında tutulduğunu belirten Kaya, *“Bana gözaltında eşimi sordular. Benim üzerime atılı bir suç yok aslında. Sen eşini bulacaksın, bize ulaştıracaksın. Biz eşindeki bilgileri alacağız dediler”* ifadelerini kullanmıştır.

Aycan Kaya, eşinin alıkonulduğu haberini 14 Şubat 2019 günü akşam saatlerinde kendisine gelen bir telefon aramasıyla öğrendiğini beyan etmektedir. Kaya, bu tarihten itibaren Ankara İl Emniyet Müdürlüğünü ve yönlendirildiği başka telefon numaralarını defaatle aradığını fakat buna rağmen eşinin nerede gözaltında tutulduğuna dair herhangi bir bilgiye ulaşamadığını ifade etmektedir.

Aycan Kaya, eşi Özgür Kaya’nın Yasin Ugan’la birlikte ikamet ettikleri ve yasa dışı bir şekilde gözaltına alındıklarının iddia edildiği meskenin bulunduğu Altındağ İlçesi, Çamlık Mahallesi’ne gidişini ve orada yaşadıklarını şu sözlerle aktarmaktadır:

Twitter'da bir haber sitesinde eşimin de fotoğrafı vardı. O haber sitesi bana ulaştı. Orada bir ev adresi vardı. O adrese gittik. Oradaki insanlarla görüştük. Hemen Cuma sabahıydı (15 Şubat 2019'u kastediyor – Hİ). Orada böyle bir olay olduğunu anlattılar. Kafalarında torba olduğundan bahsettiler. Orası ara sokak, MOBESE oralarda var mı, yok mu emin değilim. Apartmanın çıkış kapısını gören üç tane güvenlik kamerası vardı. “Ben bu kamera görüntülerini inceleyeyim. Ben eşimi yürüyüşünden teşhis ederim. Benim eşim biraz aksayarak yürüyordu” dedim. Ev sahibi “Ben senin eşini gördüm. Teşhis etmene gerek yok. Fotoğraftaki Yasin Ugan ile Özgür Kaya tam olarak alınan o iki kişiydi” dedi. Ben tabi emin olacak bir şey aradım. Bu sonuçta yalan bir haber de olabilir. Ben eşime ulaşamadığım için bunu teyit etmem lazım. Fakat o kişi “Ben senin eşini gördüm, buradan götürülen iki kişi onlardı” dedi.

Aycan Kaya, eşi Özgür Kaya’nın alıkonulmasıyla ilişkili olarak Ankara İl Emniyet Müdürlüğüne başvurduklarını, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunduklarını, Anayasa Mahkemesine ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvurularda bulunduklarını ifade etmektedir.

Kaya, derneğimize verdiği mülakatta, kendisinin gözaltına alındığı dosya numarasının, eşinin alıkonulmasıyla ilişkili olarak ev sahibine verilen dosya numarasının ve eşinin kayıp olduğuna ilişkin yaptığı suç duyurusu sonucunda başvurusunun aktarıldığı dosyanın numarasının da aynı ve 2017/69394 olduğunu beyan etmektedir. Yasin Ugan’ın yargılandığı davanın dosyası ve Yasin Ugan’ın

alıkonulmasına ilişkin ailesi tarafından yapılan suç duyurusu sonucunda söz konusu başvurunun aktarıldığı dosya da aynı dosyasıdır.

12 Şubat 2019 tarihinden bu yana Özgür Kaya'dan haber alınamamaktadır.

4. Erkan Irmak – 16 Şubat 2019

Hak İnisiatifi Derneği olarak Erkan Irmak'ın eşi Nilüfer Irmak'ın avukatı Av. Emir Seydi Kaya ile 30 Mayıs 2019 tarihinde İstanbul ilinde bir derinlemesine mülakat gerçekleştirmiş bulunmaktayız. Erkan Irmak'a ilişkin bilgiler söz konusu mülakata ve Erkan Irmak'ın eşi Nilüfer Irmak'a vekaleten Av. Emir Seydi Kaya tarafından yapılan resmi başvurulara ilişkin evraklardaki iddialara dayanmaktadır.

Söz konusu iddialara göre, Erkan Irmak daha önce öğretmen olarak çalışmıştır. 15 Temmuz Darbe Girişimi'nin ardından gelişen süreçte Erkan Irmak hakkında Gülen Yapılanması'na mensup olduğu şüphesiyle yürütülen soruşturma kapsamında yakalama kararı bulunduğu aktarılmaktadır. Erkan Irmak'ın, bu yakalama kararından haberdar olduğu ve 16 Şubat 2019 tarihine dek, yaklaşık 2.5 yıl boyunca ailesinden ayrılarak kaçak hayatı sürdüğü ifade edilmektedir. Söz konusu soruşturma çerçevesinde Erkan Irmak'ın eşi Nilüfer Irmak'ın yaşadığı evde aramalar yapıldığı, zaman zaman Erkan Irmak'ın da eşini ve çocuklarını görmek için gizlice söz konusu evi ziyaret ettiği belirtilmektedir.

İddialara göre, Erkan Irmak'ın İstanbul, Ümraniye'de bulunan eşinin ve çocuklarının yaşadığı eve yaptığı bir ziyaretin ardından, evinin bulunduğu sokaktan diğer sokağa geçer geçmez iki kişinin Erkan Irmak'ın koluna girdiği ve Irmak'ın derdest edildiği ifade edilmektedir. Nilüfer Kaya, yolcu ettikten sonra pencereden eşinin gidişini izlerken bu gelişmeleri gördüğünü belirtmektedir. Daha sonra bölgede bulunan MOBESE kameralarının kayıtlarına ulaşmış olmalarına rağmen söz konusu kameraların işler halde olmadığı anlaşılmıştır.

Nilüfer Irmak söz konusu vakanın yaşanmasının ardından İstanbul İl Emniyet Müdürlüğüne başvurmuş, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunmuş, CİMER'e, İstanbul Valiliğine, Anayasa Mahkemesine ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvuruda bulunmuş, HDP Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu ve Saadet Partisi İstanbul Milletvekili Cihangir İslam tarafından meclise soru önergeleri verilmiştir. Bütün bu başvurulardan herhangi bir olumlu sonuca ulaşamadığı ifade edilmektedir.

Erkan Irmak'ın yasadışı bir şekilde alıkonulduğu iddiasıyla yapılan suç duyurusunun ardından soruşturmayı yürüten cumhuriyet savcısıyla yapılan yüz yüze görüşmede, cumhuriyet savcısının "Ankara'dan arandığını, bu dosyanın ağır bir dosya olduğunu" söylediği ve bu görüşmenin ardından

konu hakkındaki tavırlarının değiştiği iddia edilmektedir. Av. Kaya'nın aktarımına göre, bu olayın ardından Erkan Irmak'ın yasadışı bir şekilde alıkonulmasına ilişkin suç duyurusu başvurusu Gökhan Türkmen ve Yasin Ugan'ın da yargılanmakta olduğu dava dosyasına nakledilmiştir.

5. Mustafa Yılmaz – 18 şubat 2019

Mustafa Yılmaz'ın eşi Sümeyye Yılmaz, kendisinin Hacettepe niversitesinde araştırma görevlisi olarak çalışırken 675 sayılı OHAL KHK'sı ile ihraç edildiğini, kendisinin eşinin yasadışı bir şekilde alıkonulduğu iddia edilen günden daha önce gözaltına alındığını, gzaltındayken kendisine eşinin *bylock* isimli programın kullanıcısı olduğunun ifade edildiğini, bununla ilgili sorular sorulduğunu belirtmektedir.

Sümeyye Yılmaz'ın beyanına göre, eşi Mustafa Yılmaz daha önce fizyoterapist olarak özel kurumlarda çalışmıştır. Yılmaz'ın aktarımlarına göre, eşi Mustafa Yılmaz hakkında 2017 yılında soruşturma açılmış, 1 Ekim 2018 tarihinde Mustafa Yılmaz gözaltına alınmış, yaklaşık 100 gün boyunca tutuklu olarak yargılanmasının ardından 8 Ocak 2019 tarihinde 6 yıl 3 ay hapis cezasına mahkum edilerek tahliye edilmiştir. Mahkumiyet hükmü eşinin Bank Asya'ya para yatırmış olmasına ve *bylock* kullanıcısı olmasına dayandırılmıştır.

Sümeyye Yılmaz'ın beyanına göre eşi Mustafa Yılmaz tahliye olduktan sonra 42 gün boyunca iç aramış, nihayet daha önce çalıştığı bir kurumda yeniden işe girmiştir. İlk iç günü, daha önce eşi Sümeyye Yılmaz'a saat 07:40'ta evden çıkacağını söylemiş olmasına rağmen 07:20'de evden çıkmıştır. Sümeyye Yılmaz, o tarihten sonra bir daha eşinden haber alamamıştır.

Sümeyye Yılmaz, önceleri eşinin psikolojik sorunlarından kaynaklı olarak kendilerini terk edebileceğini düşündüğünü ifade etmektedir. Buna karşın eşinin kaybolmasının ardından 24 saatin dolmasıyla Emniyet yetkililerine kayıp başvurusunda bulunmuş, bu başvurudan bir gün sonra ise Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına başvuruda bulunarak eşiyle ilgili telefon sinyal takiplerinin yapılmasını ve eşinin işe gidiş güzergahındaki MOBESE kameralarının kayıtlarının incelenmesi talebinde bulunmuştur.

Yılmaz'ın aktarımlarına göre, eşi Mustafa Yılmaz'ın kaybolmasının ardından bir aylık süre boyunca polis yetkilileriyle işbirliği halinde bir süreç ilerlemiştir. Buna karşın Yılmaz bu süreç boyunca söz konusu yetkililerin kendisine “eşi evi terk etmiş, seni bırakıp gitmiş, boşver, bırak bu işin peşini” şeklinde telkinde bulunduğunu kendisinin ise eşinin 150 TL ile evden ayrıldığını gerekçe göstererek bunun mümkün olmadığını ifade ettiğini belirtmiştir. Yılmaz, bu süreç içerisinde, eşinin telefon sinyallerinin kendisini işyerine götürecek olan toplu taşıma aracına bindiğini gösterdiğini, buna karşılık sinyalin toplu taşıma gzergahi üzerinde bir noktada kesildiğinin tespit edildiğini ifade etmektedir.

Yılmaz 15 Mart 2019 tarihinde ikamet adreslerinin karşısında yer alan büfenin kamera kayıtlarına kendi imkanlarıyla baktığını ve bu kayıtlardan kendi cep telefonuna önce kısa, daha sonra daha uzun bir kayıt aldığını beyan etmektedir. Sümeyye Yılmaz'ın kamera kayıtlarına ilişkin anlatımları şu şekildedir:

(Uzun) (g)örüntüyü aldığımızda tüm olay tamamiyle açığa çıktı. Olayın yarım saat öncesinden beri bizim evin önünde toplanmışlar. Etrafı inceliyorlar. Evin önünde ve karşısında bekleyen şahıslar var. Yoldan geçen siyah transporterlar var. Etrafı izlemeye alıyorlar. Dolmuşları durdurup bir şey soran bir kişi var. Neyse, biz bu görüntüden daha net bilgiye ulaştık. Eşimi bir kişinin kaçırdığını düşünüyorduk ama iki kişi kaçırmış. Evin önünde bekleyen kişi, karşıdan gelen bir kişiye haber veriyor. O eşim tam o güzergaha geldiğinde yetişmek için hızlanıyor. Eşim orada bekliyor ve merhabalaşıyorlar. ...Merhaba dedikten sonra bir hamleyle vuruyor eşime. Çok net belli bu vuruş. Eşim darbe üzerine sendeliyor. O sırada diğer adam koşarak yetişmeye çalışıyor. Elinde beyaz bir torba var. Onu eşimin başına geçirdiğini düşünüyorum. Çeke çeke eşimi götürüyorlar. ...Bu arada benim bulduğum büfe kamerasını birisi geliyor, inceliyor. Çalışıp çalışmadığını kontrol ediyor. Ama ilginç olan, eşim kaçırıldıktan sonra bunu kontrol ediyor. Muhtemelen o kameranın çalıştığını o an anlayamamışlar. Büfe sahibi de ilk başta uzun görüntü vermek istemedi başım yanacak diye. Ama yani polis yapmıyor dedim, ne yapabilirim. Bana da daha çok kanıt lazım.

Sümeyye Yılmaz, eşinin telefon sinyallerinde kendisini işine götürecek toplu taşıma aracına biniyor görünmesine rağmen henüz evinin önünde alıkonulduğuna ilişkin kamera kayıtlarının bulunmasını ise şu sözlerle açıklamaktadır:

...sonrasında o görüntülerde eşim götürülüyor. Ondan iki dakika sonra eşime benzer biri, ama eşim değil, yürüyüşünden filan anlıyorsunuz onu, otobüs durağına geliyor. 07:20 otobüsü gelmesine rağmen ona binmiyor, bekliyor. Karşıya geçiyor ve bir önceki durağa doğru ilerliyor. Bunlar biraz detay, ama hani her şey çok planlı görünüyor. ... (Otobüse) başkası biniyor. Eşimin cüzdanını, telefonunu alıp, montunu da giyip, başkası eşimmiş gibi gidiyor o güzergahta. ...Bu eşimin yerine geçen adamı beyaz bir doblo, otobüsteyken, o adamı takip ediyor. Gideceği noktadan muhtemelen alacak. Ben o güzergahtaki bütün MOBESE kameralarının numaralarını hem savcılığa verdim hem de polise verdim.

Sümeyye Yılmaz, bu iddialarıyla ilişkili olarak Ankara İl Emniyet Müdürlüğüne başvurdıklarını, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunduklarını, İnsan Hakları Derneği (İHD) aracılığıyla Birleşmiş Milletler Zorla veya İrade Dışı Kaybetmeler Çalışma Grubuna başvuruda bulunduklarını ifade

etmektedir. Yılmaz, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına yaptığı suç duyurusunun ardından soruşturma savcısını ziyaret ederek şifahen durumu aktardığını, cumhuriyet savcısının kendisine cevaben "Ben senin eşini nereden bileyim, senin eşin gözaltında değil. Senin eşini sen yakalatacaksın bana" dediğini, kendisinin "'polis bana eşin yurt dışına kaçtı' diyor" dediğini, cumhuriyet savcısının ise "benim ondan haberim yok" dediğini ifade etmektedir.

Sümeyye Yılmaz'ın eşinin yasadışı şekilde alıkonulmasına ilişkin yaptığı suç duyurusuna "Şikayete konu olayda kayıp şahsın reşit olduğu, kendi iradesiyle evden ayrıldığının anlaşıldığı, müsnet kişiyi hürriyetinden yoksun kılma suçunun unsurları itibarıyla oluşmadığı" mütalaasıyla 20 Mayıs 2019 tarihinde takipsizlik kararı verilmiştir.

18 Şubat 2019 tarihinden bu yana Mustafa Yılmaz'dan haber alınamamaktadır.

6. Salim Zeybek – 20 Şubat 2019

Salim Zeybek'in eşi Fatma Betül Zeybek, kendisinin daha önce memur olarak çalışırken 672 sayılı OHAL KHK'sıyla ihraç edildiğini, eşi Salim Zeybek'in daha önce Bilgi Teknolojileri Kurumunun (BTK) Tarifeler Dairesinde uzman kadrosuyla çalıştığını ve onun da 670 sayılı OHAL KHK'sıyla ihraç edildiğini ifade etmektedir. Fatma Betül Zeybek, eşi Salim Zeybek hakkında bir soruşturma yürütüldüğünü, eşinin bu soruşturma kapsamında hakkında arama ve yakalama kararının bulunduğunu tahmin ettiğini, bundan dolayı ailesinden ayrılarak kaçak hayatı yaşadığını, eşiyle ara ara telefon aracılığıyla görüştüğünü ifade etmektedir.

Fatma Betül Zeybek'in aktarımlarına göre, eşi Salim Zeybek bir telefon görüşmesinde Fatma Betül Zeybek'le ve çocuklarıyla İstanbul'da görüşmek istediğini ifade etmiştir. Bu görüşme ve akabinde yaşanan olaylar Fatma Betül Zeybek tarafından şu sözlerle aktarılmıştır:

İstanbul'da buluştuk. (Eşim) '(ç)ocuklarla daha rahat bir yerde görüşelim' dedi. İki çocuğum var. Bir araba tutmuştu ve arama kararı olduğundan ötürü şoförün yanında çok rahat konuşamadığını, ondan çekindiğini hissettim. Birkaç kez 'ne yapıyoruz, nereye gidiyoruz?' diye sormak istedim fakat eşim her seferinde "sonra konuşuruz" karşılığını verdi. Biz ne zaman eşimle konuşmak istesek şoför araya giriyordu. ...Daha sonra çocuğun tuvaletini yaptırmamız gerektiği için şoför sağa yanaştı. Sonra "arkadan hızla bir araç geliyor o geçsin, sizi öyle indireyim" dedi. Sonra arkadaki araç önümüze geçti ve yolumuzu kesmeye çalıştı. Biz hangi yöne yaklaşırsak araç da o yöne yaklaşıyordu. Açıkçası korktuk ve araç birden önümüzde durdu. Biz de durduk. Tam

arabadan incekken şoför ters bir hareket yaptı. Geriye döndü ve emniyet şeridine geçinceye kadar arabayı tırların kamyonların arasına sürdü. Şoföre ‘ne yapıyorsun?!’ diye bağırmaya başladım. O sırada eşim arka koltukta çocukların üzerine kapanmıştı.

Bu şekilde epey yol aldık. Nereye gittiğimizi bilmiyordum fakat tabelalardan İstanbul dışında olduğumuzu, Edirne’ye doğru gittiğimizi anladım. Sonra bize “inin arabadan ve kaçın” dedi. Arabadan indik, çocukları aldık ve koşmaya başladık. Arkadan silah sesleri geldi. Bu olay 21 Şubat (2019) akşam 19.00 sularında oluyor. Ben “yanımızda çocuklarımız var, biz silahsızız, masumuz neden silah sıkıyorsunuz?!” diye bağırmaya başladım. Bu sırada araçlarından inen kişiler de bize bağıırıyordu. Uzun boylu, sivil giyimli, kimisi kirli sakallı kimisi tıraşlı kişilerdi. Onlar da bana bağıırıyorlardı fakat o an yaşadığım şokla ne dediklerini hatırlayamıyorum. Çocuklar bana sarılmışlardı ve “anne korkuyoruz” diyorlardı.

Daha sonra eşimi bir tarafa, beni ve çocukları da başka bir tarafa ayırdılar. Sonra eşimi itekleyip, tartaklayıp yere yatırdıklarını ve daha sonra bir araca doğru götürdüklerini gördüm. O sırada arkalarından “sizler polis misiniz, kimsiniz?” diye bağıırdım ve Edirne Emniyet Müdürlüğüne bağılı sivil polisler olduklarını söylediler. “Burası dağ başı. Eşimi alacaksanız bizi hep birlikte alın götürün.” dedim. Bana “sizi buluşturacağız” dediler. O sırada eşimi beyaz bir binek araca bindirdiklerini gördüm. Bizi 22 plakalı Dacia marka bir araba durdurmuştu fakat eşimi bindirdikleri araba farklıydı. Modelini hatırlamıyorum.

Sonra bizi çocuklarla beyaz bir araca bindirdiler ve camları da kapıları da kapattılar. Arabada yalnızdık ve etrafı görebiliyorduk fakat çocuklarla birlikte çok korkuyorduk. Çocukların korkudan sık sık tuvaletleri geliyordu. Dışarıda 8-10 tane sivil giyimli ve elleri silahlı kişiler vardı. Sık sık telefonla konuşuyorlardı. Herhangi birine soru sormak istediğimde hemen kapüşonlarını kafalarının üzerine geçiriyorlardı ve kimliklerini gizlemek ister gibi bir halleri vardı. Görebildiğim kadarıyla eşkallerini çizip gerekli birimlere verdim. Bu sırada orada bulunan yalnızca bir kişi bana polis kimliğini gösterdi, burada ne işimizin olduğunu sordu. Kendisi o yoldan geçerken tesadüfen bu olayı fark etmiş ve gelmiş. İsminin Yunus Kılıç olduğunu hatırlıyorum. Daha sonra bizi tekrar başka bir araca aktardılar ve yola çıktık.

Fatma Betül Zeybek, yolculuklarına ilişkin ayrıntıları ise şu sözlerle aktarmaktadır:

Bizi Edirne Emniyete götüreceklerini söylediler fakat gişelere gelmeden U dönüşü yaptılar ve bizi İstanbul Emniyete aktaracaklarını söylediler. “Emniyete gidiyoruz değil mi?” diye sorarak teyit almak istediğimde “Biz devletin polisiyiz, bize neden inanmıyorsun? Senin bu devlete güvenin yok mu?” şeklinde karşılık verdiler. Bu cevaba binaen ben kendimi suçlu hissettim. Yolda giderken ön koltuktaki kişinin eli silahlıydı ve burnunu bile kaşıya silahıyla bize doğru kaşıyordu. Biz arka koltukta otururken ayağıma metal bir takım levhaların çarptığını hissettim ve daha sonra bunların araç plakası olduğunu anladım. 3-4 tane vardı ve ters çevrilmiş şekildeydi. Sık sık arabadan inip telefonla konuştuklarına şahit oldum. Opet’ten benzin aldılar. Çocuklara da çikolata almışlar. Benimkiler de teşekkür etti. Bizi tekrar başka araca aktaracaklarını söylediler. “Bir bayan polis de bize eşlik edebilir mi?” diye sordum, “olur” deyip kabul ettiler fakat ineceğimiz sırada bayan polisin olmadığını söylediler.

Gece saat 22.00 sularında film camla kaplı başka bir araca aktarıldık. Aracın önünde 55-60 yaşlarında, başlarında yine kapüşonları olan iki kişi duruyordu. Şoför mahallindeki kişinin başında kasketi vardı. Sonra arkadan en fazla 25 yaşlarında bııklı bir genç görüldü. Bana “Nasılsınız, kendinizi nasıl hissediyorsunuz?” şeklinde sorular sordu fakat soruş şekli rahatsız ediciydi. Oğlum araca binerken korkarak “anne bu araba hiç polis arabasına benzemiyor” dedi. Ben tekrar “Emniyete gidiyoruz değil mi?” diye sordum. Sonra eli silahlı bu kişiler bizi araca bindirdiler, yanımıza üçüncü bir kişi daha bindi. Araba gri renkliydi. Sonradan bulduğum kamera görüntülerinden plaka numarasının da 34 FF 9017 olduğunu gördüm.

Yolda giderken bana “Sizi İstanbul’da nereden bırakalım?” diye sordular. O sırada yolda gördüğüm tabelalardan bulunduğumuz yerin Kumburgaz olduğunu anladım. Bizi dağ başında mı bırakacaklar diye düşündüm. Araçtaki kişilerden genç olanı 3-4 defa araçta müziğin sesini açıp, arabadan inip birileriyle telefonda konuştu. Bu şekilde تنها yerlerde birkaç kez aracı durdurdu. Ben bu duraklamalar esnasında plaka değiştirdiklerini anladım. “Gecenin bu saatinde yanımda çocuklarla ben nereye giderim?” diye sordum.

Beni eşimle görüştüreceklerini söylediler. Ben de Emniyete gidiyoruz sandım fakat yüz yüze değil telefonla görüştüler. Eşimle konuştuğum sırada ağlıyordum ve eşim telefonda “Hanım ağlama. Ben konuştum, rica ettim. Sizi otagara bırakacaklar” dedi. “Biz iyi olalım diye söylüyorsun, iyi misin gerçekten?” diye sordum. Bana “Ankara’ya

gidin ve hayatınıza devam edin.” dedi. Ben de “hangi hayata devam edeceğiz böyle?” diye sordum.

... Zaten o tedirginlik ortamı bir işkence bence, çünkü öldürüp atacaklar mı onu da bilmiyoruz. Kızım hatta “anne bizi öldürecekler mi?” diye sordu. Çocuğa o ortamda onu söyledikten sonra... Zaten akla bin bir tane şey geliyor... Ben zaten orada tırın altına girip öleceğiz diye düşünüyordum. ...Sonra bırakacaklardı bırakmadılar. Hatta beni İstanbul’da indirecekler ya bir yerde, bana para verecek oldu bu genç, “üzerinizde para var mı?” diye bir önceki araçtakiler sormuştu. Demek ki irtibatlılar... Ben yok demiştim. Bu ikinci araçtaki de para vermeye kalktı. Ben istemiyorum dedim. Kimlik ve para çıkardı. O Kumburgaz gibi bir yerde bagajda bir şeyler karıştırdı, bir poşetin içine eşya falan doldurdu. Bana “al bu parayı lazım olur, gecenin bir vakti” dedi. Ben “sizin paranızı istemiyorum” dedim. Ben “eşimle buluşturup, Emniyete götürüp ifademi alın” diyorum, “al” dedi “bu devletin parası” dedi. “Devletin bir kuruşunu istemiyorum” dedim. Sonra o bana uzatıyor. Ben baktım, aldım. ...Çünkü çantamda telefon vardı. Kapalıydı belki ama bütün her şey gitti.

Sonra baktılar olmayacak bizi de otogara indirmekten vazgeçtiler. “Otogara girmeyeceğiz, biz sizi Ankara’ya götüreceğiz” dedi. Gerçekten götürecek mi götürmeyecek mi, yol uzun, ne yapacaklar belirsiz... Yol boyunca gittik. ...(Yakıt almak için) Aytemiz diye bir yere uğradı. Böyle, izbe bir yerdi. Orada öndekinin “fulle” dediğini hatırlıyorum. Onun ilk defa sesini duymuş oldum. Mesela normalde sıradan bir amca deriz ama telefonunun ekranında paltolu, güneş gözlüklü, saçlar bilyantınle taranmış, kendi fotoğrafı olduğunu tahmin ettiğim bir fotoğraf vardı. Ne kadar da farklı diye düşündüm.

Tünelden geçeceğiz diye baktım fakat tünelden geçmedik, eski İstanbul-Ankara yolundan gittik sanırım. ...Sonra evin yakınlarına doğru “bize adresini ver, seni eve bırakalım” dedi. Ben de evin adresini de vermek istemiyorum açıkçası. Neyine güveneyim bu insanların. Yakın bir caddenin ismini verdim. Evimin yakınlarında, çocuklarla on beş dakikada yürüyebileceğim mesafede beni bıraktı. Bırakmadan önce de “biz devletiz, savcıya, polise gitme, tekrar söylüyorum”. dedi. Ben “oralarda devlet kurumu değil mi, niye gitmeyeceğim?” dedim. ...Bana cevap olarak “biz devletiz, sen bizi dinle, biz seni artık bir hafta sonra mı olur, bir ay sonra mı olur, bir sene sonra mı olur, eşinle görüştüreceğiz. Ama savcılığa, polise gidip büyütürsen...”.

(Başka bir yerde de) önce eşinin bizim elimizden bir geçmesi lazım, öyle Emniyete gitmek kolay değil, gibilerinden bir şeyler söyledi bana.

Fatma Betül Zeybek bu vakanın ardından Ankara İl Emniyet Müdürlüğüne başvurduğunu, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunduğunu, CİMER üzerinden çeşitli başka resmi kurumlara, İHD aracılığıyla Birleşmiş Milletler Zorla veya İrade Dışı Kaybetmeler Çalışma Grubuna, Kamu Denetçiliği Kurumuna başvurularda bulunduğunu, HDP Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun ve Saadet Partisi İstanbul Milletvekili Cihangir İslam'ın yaşadıklarına ilişkin iddialarla ilgili olarak İçişleri Bakanlığının yanıtlaması talebiyle meclise soru önergesi verdiğini ve yaptığı herhangi bir başvurudan olumlu bir geri dönüş alamadığını ifade etmektedir.

Fatma Betül Zeybek'in beyanına göre, hem eşi Salim Zeybek hakkında Gülen yapılanmasına mensup olduğu iddiasıyla görülen dava dosyasının numarası, hem de Fatma Betül Zeybek'in, eşi Salim Zeybek'in yasadışı bir şekilde alıkonulmasına ilişkin olarak yaptığı suç duyurusu başvurusunun aktarıldığı dosya numarası aynıdır. Söz konusu dosya, Gökhan Türkmen, Yasin Ugan, Özgür Kaya ve Erkan Irmak'ın da yargılandığı dava dosyasıdır.

20 Şubat 2019 tarihinden bu yana Salim Zeybek'ten haber alınamamaktadır.

Söz konusu iddialar incelendiğinde 2019 yılının Şubat ayında yasadışı bir şekilde alıkonulduğu iddia edilen şahıslar arasında bazı ortak noktaların bulunduğu tespit edilmiştir. Buna göre;

1. Söz konusu tarihte yasadışı şekilde alıkonulduğu iddia edilen bütün kişiler hakkında Gülen Yapılanmasına mensubiyetleri ve/veya bununla ilişkili suçları işledikleri şüphesiyle soruşturma veya kovuşturma yürütülmektedir.
2. 2019 yılının Şubat ayında yasadışı şekilde alıkonulduğu iddia edilen bu kişilerden beşinin (Gökhan Türkmen, Yasin Ugan, Özgür Kaya, Erkan Irmak, Salim Zeybek) haklarında yürütülen soruşturma kapsamında haklarında yakalama kararı olduğu ve bu kişilerin ailelerinden ayrılarak kaçak hayatı sürdürdükleri ifade edilmektedir. Mustafa Yılmaz ise dosyasının görüldüğü ilk derece mahkemesi tarafından 6 yıl 3 ay hapis cezasına mahkum edilmesinin ardından tahliye edilmiş ve iddia edilen alıkonma vakasının gerçekleştiği tarihte ailesiyle birlikte ikamet etmektedir.
3. Bahsi geçen bu altı kişinin dördü (Yasin Ugan, Özgür Kaya, Mustafa Yılmaz ve Salim Zeybek) daha önce Ankara'da ikamet etmektedir. Buna karşılık Gökhan Türkmen daha önce Antalya'da, Erkan Irmak ise daha önce İstanbul'da mukimdir. Bu kişilerden üçünün (Yasin Ugan, Özgür Kaya ve Mustafa Yılmaz) Ankara'da, Salim Zeybek'in Tekirdağ dolaylarında araçla seyir halindeyken,

Gökhan Türkmen'in Antalya'da ve Erkan Irmak'ın ise İstanbul'da alıkonulduğu iddia edilmektedir.

4. Bahsi geçen altı kişiden beşinin (Gökhan Türkmen, Yasin Ugan, Özgür Kaya, Erkan Irmak ve Salim Zeybek) 2017/69394 sayılı aynı davada sanık pozisyonundadır. Bu davanın Gülen yapılanmasının MİT ayağı hakkında olduğu ifade edilmektedir. Bu kişilerin aileleri tarafından yapılan yasadışı şekilde alıkonulduklarına ilişkin suç duyurusu başvuruları da aynı dava dosyasına nakledilmiştir. Buna karşılık, alıkonulduğu iddia edilen tarih itibarıyla Mustafa Yılmaz'ın hakkında herhangi bir soruşturma yürütüldüğüne dair herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Yılmaz'ın yasadışı şekilde alıkonulduğu iddiasına ilişkin suç duyurusu başvurusu ise diğer beş kişiden farklı bir soruşturma kapsamında araştırılmaktadır. 20 Mayıs 2019 tarihinde söz konusu soruşturmaya ilişkin olarak takipsizlik kararı verilmiştir.
5. Söz konusu alıkonma vakalarına ilişkin iddialara göre, eylemi gerçekleştiren kişilerin kendilerini kamu görevlisi olarak tanıttıkları anlaşılmaktadır. 2019 yılının Şubat ayında yasadışı şekilde alıkonulduğu iddia edilen altı kişiden Yasin Ugan ve Özgür Kaya'nın kaldıkları eve sivil polis görünümüne kişiler tarafından yapılan kapsamlı bir operasyonla gözetimine alındıkları, operasyonu yapan kişilerin olay yerinde bulunan Ugan ve Kaya'nın kaldıkları evin sahibine bu kişilerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen bir soruşturma kapsamında gözetimine alındıklarını beyan ettiği ve bir dosya numarası verdikleri belirtilmektedir. Öte yandan Salim Zeybek'in, eşi Fatma Betül Zeybek ve çocuklarıyla birlikte bir araçla seyir halindeyken durdurularak alıkonulduğu iddia edilmektedir. Fatma Betül Zeybek eşini alıkoyan kişiler tarafından Ankara'ya götürülürken kendisine bir polis memurunun resmi kimliğini gösterdiğini ve alıkoyma eylemine katılan diğer kişilerin kendisine defaatle devlet adına çalıştıklarını söylediğini beyan etmektedir.
6. Bu vakalara ilişkin iddiaların önemli bir kısmında alıkonulan kişilerin başlarına bir örtü geçirildiği ifade edilmektedir. Yasin Ugan ve Özgür Kaya aleni bir operasyonla gözetimine alınmış olmasına rağmen başlarına örtü geçirildiği ifade edilmektedir. Fatma Betül Zeybek de, eşi Salim Zeybek'in derdest edilirken başına bir örtü geçirildiğini belirtmektedir. Bunun yanında, Sümeyye Yılmaz da, eşi Mustafa Yılmaz'ın derdest edilmesine ilişkin görüntülerden aynı durumun anlaşıldığını ifade etmektedir.
7. 2019 yılının Şubat ayında yasadışı şekilde alıkonulduğu iddia edilen söz konusu altı kişinin tamamının yakınları bu iddialarına ilişkin olarak başka pek çok resmi başvurunun yanında suç duyurusunda da bulunmuştur. Buna karşılık bu kişilerin yakınları tarafından yapılan bu

başvurular sonucunda hiçbir ciddi sonuç elde edilemediği ifade edilmektedir. Bu kişilerin yakınları etkili bir soruşturma yapılmadığı konusunda hemfikirdir.

8. Derneğimiz tarafından görüşme yapılan kayıp yakınlarının tamamının, yakınlarının işkence altında tutulduğundan ve yakınlarına işkence altında birtakım evrakların imzalatılması yoluyla ilişkilerinin olmadığı bazı suçlardan cezalandırılmalarının söz konusu olması ihtimalinden derin bir endişe ve kaygı duydukları gözlemlenmiştir.
9. Derneğimiz tarafından görüşme yapılan kayıp yakınlarının ortak talebi yakınlarının ortaya çıkarılması ve eğer bir suç işledikleri iddia ediliyorsa bu suça ilişkin soruşturma ve kovuşturmanın yasal yollarla yürütülmesidir.

Sonuç ve Değerlendirme

Daha önce de ifade edildiği gibi 2016 yılından bu yana toplamda 28 kişinin kendisini kamu görevlisi olarak tanıtan kişiler tarafından yasadışı bir şekilde alıkonulduğu iddia edilmektedir. 28 kişinin 26'sının Gülen yapılanmasıyla ilişkilendirildiği anlaşılmakta ve en az 16 kadarının ise Ankara'da alıkonulduğu iddia edilmektedir. Öte yandan, 1990'lardaki Toros marka araçları hatırlatırcasına, 2016 yılı ve sonrasında gelişen yasadışı bir şekilde alıkonma vakalarına ilişkin iddialarda sıklıkla Volkswagen Transporter marka araçların kullanıldığı ifade edilmektedir.

Derneğimiz tarafından 2019 yılının Şubat ayından önce yasadışı şekilde alıkonulduğu iddia edilen 22 kişinin akıbetine ilişkin kapsamlı ve doyurucu bir bilgiye ulaşılammıştır. Bu kişilerden bazılarının cezaevinde yer aldığına, bazılarının yaşamını yurt dışında sürdürdüğüne ve diğer bazılarının halen kayıp olduğuna ilişkin iddialar mevcuttur. Öte yandan yakınları tarafından 2019 yılının Şubat ayında yasadışı şekilde alıkonulduğu iddia edilen 6 kişinin ise halen kayıp olduğu anlaşılmaktadır.

15 Temmuz 2016 tarihli darbe girişiminin ardından 21 Temmuz 2016 tarihinde ilan edilen OHAL'le birlikte Türkiye, insan haklarının eskiye nazaran çok daha kırılgan olduğu yeni bir siyasi döneme geçiş yapmıştır. Bu dönemde oluşan siyasi atmosfer OHAL'in anayasal prosedürünün de aşılaraq pek çok hakkın ihlal edilmesine sebep olmuştur. Özellikle darbe girişimini örgütlediği iddia edilen Gülen Yapılanması'na karşı gelişen kamusal öfke ve infial hali tüm muhalif kesimleri de içine alacak şekilde işlevselleştirilerek siyasi muhaliflere karşı anayasal ve yasal prosedürleri aşan bazı pratiklerin gelişmesine zemin hazırlamıştır.

Bu pratiklerin en önemli örneklerinden biri rapor boyunca hakkındaki iddiaları incelediğimiz yasadışı alıkonma vakaları olarak görünmektedir. Özellikle derneğimiz tarafından kendisiyle mülakat yapılan kişilerin bu iddialara ilişkin anlatılarının yeterince detaylı ve hem kendi içinde hem de diğer anlatılarla tutarlılık içinde olduğu değerlendirilmiştir. Bu iddiaların doğru olması halinde; başta bazı vakalarda yaşam hakkı olmak üzere, kişi özgürlüğü ve güvenliği, işkence ve kötü muamele yasağı, adil yargılanma hakkı ve masumiyet karinesi gibi hem uluslararası insan hakları metinlerinde hem de Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında kendisine yer bulmuş olan pek çok hakkın ve ilkenin vahim bir şekilde ihlal edildiğinden bahsetmek gerekmektedir.

Hak İnisiyatifi olarak, ne gibi bir suç işlediğinin iddia edildiğinden tamamen bağımsız bir şekilde herkesin temel insan haklarından tamamen yararlanmasının yadsınamaz bir gereklilik olduğunu kuvvetle vurguluyoruz. İşlediği iddia edilen suçtan bağımsız olarak herkes ancak hukuk çerçevesinde alıkonulabilir, sorgulanabilir, yargılanabilir ve cezalandırılabilir. Devletin çeşitli organlarının bazı

“zorlukları” aşmak için hukuki prosedürleri “atlaması” telafisi imkansız korkunç sorunlar üretir ve asla kabul edilemez.

Genel olarak hukuk ve özel olarak insan haklarının varlık amacı niteliği gereği orantısız bir güce sahip olan kamu otoritesine karşı toplumu korumaktır. Hukuk ve insan hakları modern devletin en önemli meşruiyet kaynaklarından biridir. Evrensel hukukun temel ilkeleri ve insan hakları tarafından etkin bir şekilde sınırlandırılmayan bir devletin organize bir suç örgütüyle arasındaki fark basit bir kapsam, güç ve nicelik farkına indirgenmiş olacaktır.

Öte yandan hukuk ve insan hakları tarafından ortaya konulan sınırlar kesindir. Bunlar bir defa aşıldığında ortada başka bir sınır kalmamaktadır. Dolayısıyla, bunların aşılması yalnızca hakları ihlal edilen kişilere değil, haklarının ihlali önünde hiçbir engel kalmayan tüm topluma da büyük bir zarar vermektedir. Dolayısıyla, tüm kamuoyunun bu gibi iddiaların araştırılması ve gerçek olduğunun anlaşılması durumunda ihlallerin giderilmesi için ısrarlı bir tavır alması gerekliliği açıkça ortadadır.

Derneğimizin insan hakları mücadelesi yürütürken benimsediği en önemli ilkelerden biri “kim olursa olsun zalime karşı, kim olursa olsun mazlumdan yana” ve “mazluma kimlik sorulmaz” şiarlarında kendisine yer bulmuş olan ilkedir. Hukuk herkes içindir. İnsan hakları, istisnasız toplumun her kesiminden bütün insanların sahip olduğu temel nitelikli haklar bütünüdür. Herhangi bir aidiyet, herhangi bir suç ithamı, herhangi bir ideolojik, felsefi, dini, mezhebi, toplumsal, kültürel kimliğin herhangi bir insan hakları ihlalinin meşrulaştıramayacağını kuvvetle vurguluyoruz. Bu çerçevede, işlediği iddia edilen suçlardan bağımsız olarak herkesin kişi özgürlüğü ve güvenliği ve adil yargılanma hakkının mevcut olduğunun altını çiziyoruz.

Bu çerçevede, Hak İnisiyatifi olarak, kamu otoritesini söz konusu iddiaların araştırılması, kamuoyunun bu iddialar hakkında bilgilendirilmesi, iddialarının doğruluğunun anlaşılması halinde yaşanan ihlallerin ivedilikle giderilmesi ve faillerin cezalandırılması için harekete geçmeye çağırıyoruz.

